

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 1

1. Marek A. w 1967 r. objął w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy dzierżawy zawartej na okres 3 lat z Krzysztofem B. Po śmierci B. w 1972 r., A. posiadał nadal tę nieruchomość do 1989 r. i w tym roku przeniósł posiadanie na córkę i zięcia, którzy posiadali ją nadal, i w 2005 r. wystąpili z wnioskiem o zasiedzenie.

Na uzasadnienie żądania przytoczyli, że umowa dzierżawy po upływie 3 lat przekształciła się w umowę na czas nieoznaczony i wygasła na skutek śmierci B. Skutkiem wygaśnięcia umowy było przekształcenie posiadania w samoistne. Zatem doliczając posiadanie A. nabyli własność.

W toku postępowania okazało się, że nieruchomość stanowi własność Skarbu Państwa, wobec czego sąd wezwał do udziału w sprawie starostę, który wniósł o oddalenie żądania i zarzucił, że nie upłynął termin do zasiedzenia.

Zaprezentuj rozstrzygnięcie sądu. Omów przesłanki i przedmiot zasiedzenia.

2. 15-letni Krystian M. sprzedał rower górski otrzymany w prezencie od babci, gdyż nie posiadał on cech wymaganych przez nastoletniego użytkownika. Rodzice Krystiana M. już następnego dnia zażądali zwrotu roweru od nabywcy, gdyż został on sprzedany bez ich zgody, deklarując zwrot równowartości otrzymanej za tą rzecz. Nabywca odmówił dodając, że Krystian M. zapewnił go o zgodzie rodziców do dokonanie sprzedaży. Ponadto Krystian M. oświadczył, że jego babcia obdarowując go tym prezentem powiedziała, że może zrobić z nim co będzie chciał, co oznacza, że przekazała mu ten rower do jego swobodnego użytku.

Dokonaj oceny prawnej związanej z opisaną transakcją. Oceń skuteczność czynności prawnych dokonywanych przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił o ubezwłasnowolnienie częściowe Kariny J. z powodu zaburzeń psychicznych przejawiających się w ponadprzeciętnym pieniactwie. W sprawach sądowych jest ona obciążana wysokimi kosztami procesu ze szkodą dla posiadanego majątku, z którego koszty te są egzekwowane. Po prawomocnym oddaleniu tego wniosku, Karina J. wniosła powództwo przeciwko Rzecznikowi Praw Obywatelskich o ochronę dóbr osobistych podnosząc, iż wniesienie wniosku o ubezwłasnowolnienie odbiera jako osobistą szykanę, w celu poniżenia jej w oczach opinii publicznej. Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że powodem wniesienia wniosku o ubezwłasnowolnienie było jedynie dobro uczestniczki.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je. Omów przesłanki roszczenia o ochronę dóbr osobistych.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 2

1. Powódki są współwłaścicielkami - w 64/2304 częściach każda - zabudowanej nieruchomości położonej przy ul. Świętojańskiej 68 w Gdyni. W dniu 7 czerwca 1994 r. współwłaściciele tej nieruchomości zawarli z pozwanymi umowę najmu lokalu użytkowego na czas oznaczony do 31 maja 1999 r. W dniu 1 czerwca 1999 r. pozwani, pomimo wygaśnięcia umowy najmu i żądania współwłaścicieli, nie zwrócili zajmowanego lokalu; uczynili to dopiero 29 września 2000 r. Natomiast już od dnia 20 listopada 1998 r. powódki dysponowały ofertą najmu lokalu złożoną przez „EMPIK” spółkę z o.o. w Warszawie. Niezwłocznie po wydaniu lokalu przez pozwanych, w dniu 29 września 1999 r., został on objęty przez wymienioną spółkę w zamian za czynsz, który - sprowadzony do powierzchni najmowanej, a następnie bezumownie zajmowanej przez pozwanych - wynosi 29 129,14 zł miesięcznie.

Oceń stan faktyczny. Czy powódki mogły dochodzić proporcjonalnej do wielkości przypadających im udziałów we współwłasności części odszkodowania za bezumowne korzystanie przez pozwanych z lokalu użytkowego w okresie od 1 czerwca 1999 r. do 28 września 2000 r. Czy powódkom służy prawo wyboru podstawy dochodzonego roszczenia? Czy przepisy art. 229 i 230 k.c. są przepisami szczególnymi w stosunku do art. 471 w zw. z art. 675 §1 k.c. Czy roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z lokalu przez najemcę, który utracił tytuł prawny do dalszego zajmowania lokalu, wynikające z przepisów art. 224-225 i art. 230 k.c., wyłącza inne podstawy odpowiedzialności posiadacza lokalu wobec właściciela za korzystanie z lokalu.

2. Jan W. biegając w parku został zniecka zaatakowany i pogryziony w nogę przez psa. Leczenie polegało na opatrzeniu rany, ale także na przyjęciu bolesnego szczepienia przeciwzęzowego; nadto z powodu naruszenia nerwu Jan W. odczuwał dolegliwości pogryzienia przez 1 miesiąc. W pozwie domagał się zadośćuczynienia za krzywdę w kwocie 2 000 zł od Pawła L., który był z psem w parku na spacerze. Paweł L. podnosił: a) brak legitymacji biernej z uwagi na fakt, że właścicielem psa wg dokumentów jest jego matka rencistka I grupy inwalidzkiej (lat 78, nie chodząca), a także b) iż jest bezrobotny, bez środków utrzymania. Wnosił o oddalenie powództwa. Sąd ustalił, że tak jest istotnie, oraz że pozwany z matką mieszkają wspólnie.

Oceń zasadność obu zarzutów. Omów przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

3. Genowefa R. wniosła o rozwiązanie małżeństwa przez rozwód, z orzeczeniem o winie za rozpad małżeństwa Jacka R. W uzasadnieniu pozwu podniosła, iż Jacek R. wielokrotnie ją zdradzał, a od 8 lat mieszka z inną kobietą, z którą ma troje dzieci. Pozwany Jacek R. wniósł o oddalenie powództwa. Oświadczył, iż nie zgadza się na rozwód z przyczyn religijnych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 3

1. Ksawery L. posiadał niezabudowaną działkę budowlaną od 1969 r., korzystając z niej jak właściciel. W 1997 r. zawarł ze swym sąsiadem Hieronimem W. umowę sprzedaży tej nieruchomości w zwykłej formie pisemnej. Nabywca działki złożył w 2000 r. do sądu wniosek o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości na swoją rzecz. W uzasadnieniu wniosku podniósł, że chce do okresu 30 lat doliczyć okres posiadania swego sąsiada. Sąd stwierdził, że zasiedzenie nieruchomości nastąpiło na rzecz Ksawerego L. w 1989 r., a nie na rzecz Hieronima W.

Wyjaśnij przesłanki wydania takiego rozstrzygnięcia sądu. Omów kwestię zawieszenia biegu zasiedzenia.

2. 8-letni Marek N. wszedł na trzepak stojący przed blokiem w momencie, gdy jego ojciec, spacerujący z nim uprzednio, poszedł do sklepu obok. Trzepak, mimo osadzenia go w betonowym chodniku - przewrócił się razem z małoletnim, który doznał poważnego urazu głowy. Rodzice małoletniego dochodzą od Spółdzielni Mieszkaniowej w L. odszkodowania wskazując, że powstanie szkody wywołane jest niedbalstwem w osadzeniu trzepaka, który był ciężką i metalową konstrukcją. Strona pozwana podnosi przyczynienie się do powstania szkody samego małoletniego, który wszedł na trzepak, choć nie powinien, oraz ojca małoletniego poprzez brak nadzoru.

Oceń zasadność stanowisk stron. Omów przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

3. W dniu 9 września 2009 r. Karolina P. i Oskar D. zawarli w K. ślub kościelny, jednocześnie oświadczając w obecności duchownego kościoła katolickiego i dwóch świadków (jednej płci) wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu. Fakt zawarcia małżeństwa odnotowano w księdze parafialnej za nr 63/2009 w dacie 9 września 2009 r. 20 września 2019 r. Oskar D. zgłosił się do miejscowego Urzędu Stanu Cywilnego po odpis aktu małżeństwa. Okazało się, iż urząd nie posiada informacji na temat zawartego małżeństwa. Po interwencji w parafii, zostało przesłane do urzędu właściwe zaświadczenie. Kierownik USC mimo zgodnego wniosku Karoliny P. i Oskara D. odmówił sporządzenia aktu małżeństwa.

Oceń zasadność odmowy sporządzenia aktu małżeństwa.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 4

1. Spółdzielnia P. w D. w okresie lipiec-sierpień 2017 r. wykonała w mieszkaniu Alfreda B. roboty remontowe i wezwała go do odbioru robót, a gdy ten nie stawił się dokonała jednostronnego odbioru 1 września 2017r. i wystawiła fakturę na kwotę 12000 zł. B odmówił zapłaty z uwagi na wady dzieła, czemu Spółdzielnia zaprzecza. Spółdzielnia wystąpiła z pozwem o zapłatę 12000 zł z odsetkami od 1 września 2017 r. Pozwany zarzucił, że żądane wynagrodzenie nie jest wymagalne, gdyż dzieło ma wady istotne i dlatego nie wziął udziału w odbiorze oraz odmówił zapłaty. Biegły stwierdził, że wady są nieistotne, lecz nieusuwalne i obniżają estetykę mieszkania w 10%.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów zasady odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady dzieła.

2. Alojzy P., który był wdowcem, od 1 stycznia 1975 r. posiadał samoistnie działkę letniskową. Był posiadaczem w złej wierze, gdyż wiedział, że działka letniskowa do niego nie należy, ale traktował ją jak swoją własność. Alojzy P. miał dwóch synów - Kosmę i Damiana. Pan P. zmarł w 2000 r. Od jego śmierci synowie korzystają wspólnie z tej działki. Synowie dziedziczą po Alojzym P. po 1/2 spadku.

Czy spadkobiercy Alojzego P. mogą nabyć własność działki przez jej zasiedzenie? Omów ogólne zasady doliczania przez posiadacza czasu posiadania poprzedniego posiadacza (*accessio possessionis*).

3. Ilona S. i Janusz N. zawarli małżeństwo konkordatowe 20 listopada 2018 r. W dniu zawarcia małżeństwa Ilona S. nie miała ukończonych 18 lat (14 września 2018 r. skończyła 17 lat), czego nie zauważył udzielający im ślubu duchowny. Zawarcie małżeństwa zostało potwierdzone sporządzonym aktem małżeństwa. 23 grudnia 2018 r. urodziła się córka małżonków Iga. W lutym 2019 r. Janusz N. wystąpił o unieważnienie małżeństwa zawartego bez wymaganej zgody sądu opiekuńczego.

Czy roszczenie powoda jest zasadne? Omów przeszkody zawarcia związku małżeńskiego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 5

1. Marek S. w dniu 10 maja 2005 r. zawarł z bratem Kazimierzem S. notarialną umowę sprzedaży nieruchomości gruntowej za cenę 15000 zł. Działka została wydana przez Marka S. nabywcy. Pismem z 2 marca 2006 r. Marek S. uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w umowie z 10 maja 2005 r. z powodu błędu, bowiem był przekonany, że brat wywiąże się z nieformalnej umowy z 2004 r. i zabierze matkę do siebie oraz zapewni jej mieszkanie w domu znajdującym się na sprzedanej działce gruntu. To przekonanie skłoniło go do zawarcia umowy sprzedaży. W tej sytuacji Marek S. wystąpił przeciwko bratu z pozwem o ustalenie nieważności umowy sprzedaży. Sąd oddalił powództwo przyjmując, że był to błąd co do pobudki i powód nie ma interesu prawnego w takim żądaniu.

Oceń trafność wyroku. Omów problematykę wad oświadczenia woli.

2. W dniu 12 lipca 2008 r. Ewa L., jadąc samochodem użyczonym na jeden dzień od narzeczonego Kacpra G., potrafiła na przejściu dla pieszych Beatę Z., po czym zbiegła, pozostawiając ją bez pomocy. Świadkowie zapisali jednak numery rejestracyjne i w tym samym dniu ustalono sprawcę i właściciela pojazdu. Po zakończeniu leczenia Beata Z. wyjechała zawodowo na Słowację, a po powrocie, w dniu 14 sierpnia 2012 r. wniosła pozew przeciwko Ewie L. i Kacprowi G. o zapłatę solidarnie odszkodowania i zadośćuczynienia. Kacper G. podniósł zarzut przedawnienia.

Wskaż, czy zarzut jest zasadny w odniesieniu do jednego i drugiego współuczestnika procesowego, a nadto, czy podniesienie skutecznie tego zarzutu przez jednego z nich działa na rzecz drugiego z nich? Jak kształtuje się odpowiedzialność samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji za wyrządzone szkody?

3. Małżonkowie Monika i Rafał W. od kilku lat starali się o dziecko. Ostatecznie diagnoza lekarska, stwierdzająca całkowitą bezpłodność mężczyzny, przekreśliła szanse małżonków na wspólne potomstwo. W tej sytuacji zgodnie postanowili, iż Monika W. podda się zabiegowi medycznemu sztucznego zapłodnienia nasieniem obcego mężczyzny. Rafał W. miał jednak wątpliwości natury osobistej, które prezentował małżonce podczas rozmów. Po kilkunastu miesiącach wizyt lekarskich i terapii hormonalnych przygotowujących do zabiegu Monika W., zdeterminowana pragnieniem dziecka, poddała się udanemu zabiegowi. Wówczas Rafał W. wystąpił z powództwem o rozwód z orzeczeniem o jej winie, zarzucając swej małżonce niedochowanie obowiązku wierności małżeńskiej.

Oceń zasadność zarzutu powoda. Omów instytucję domniemania macierzyństwa.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 6

1. Roman T. po zawarciu małżeństwa z Beatą F. zamieszkał w jej domu i za jej zgodą przystąpił do przebudowy domu i remontu kosztem 20000 zł. Po 3 latach orzeczono rozwód i od 2017 r. Roman T. zajmuje jeden pokój z kuchnią. W tym stanie faktycznym Roman T. wystąpił przeciwko byłej małżonce o zapłatę kwoty 30000 zł po zwaloryzowaniu, tytułem zwrotu poczynionych nakładów i jako podstawę prawną powołał przepis art. 405 k.c. Pozwana zgłosiła zarzut potrącenia kwoty 8000 zł tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie z mieszkania. Powołany biegły wycenił nakłady na 15000 zł.

Jakiej treści orzeczenie winien wydać sąd? Omów zasady rozliczenia nakładów małżonków na nieruchomości po orzeczeniu rozwodu.

2. Genowefa P. sporządziła w 2018 r. testament notarialny, którym do całości spadku powołała swoją opiekunkę Ryszardę O. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku sąd przesłuchał notariusza, który zeznał, że spadkodawczyni w chwili sporządzenia testamentu była w pełni władz umysłowych i rozumiała sens swojego rozrządzenia. Na wniosek zstępných Genowefy P., którzy zakwestionowali ważność testamentu sąd w toku sprawy przeprowadził także dowód z opinii biegłego psychiatry ustalając, iż spadkodawczyni od 2015 r. cierpiała na chorobę dwubiegunową afektywną, okresowo znoszącą u niej możliwość świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli.

Jakimi przesłankami winien kierować się sąd, rozstrzygając tę sprawę? Określ wymogi sporządzenia testamentu notarialnego.

3. W dniu 10 stycznia 2018 r. Cecylia S. wniosła przeciwko Grzegorzowi S. powództwo o unieważnienie, zawartego w dniu 7 lipca 2007 r., związku małżeńskiego. Według twierdzeń powódki, pozwany w chwili zawierania małżeństwa był chory psychicznie, lecz nie uzyskał zezwolenia sądu na jego zawarcie. Pozwany wyraził zgodę na unieważnienie małżeństwa. W toku sprawy sąd orzekający ustalił, że zawierając małżeństwo Grzegorz S. cierpiał na chorobę psychiczną w postaci schizofrenii paranoidalnej, o której powódka wiedziała, ale pozostawała w przekonaniu, że nie zagraża ona małżeństwu.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów przesłanki zawarcia związku małżeńskiego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 7

1. Kazimierz A. jest właścicielem nieruchomości, zabudowanej budynkami zlokalizowanymi bezpośrednio przy drodze publicznej. Nieruchomość jego graniczy z nieruchomością Władysława K. niezabudowaną. Przy korzystaniu przez Kazimierza A. z wjazdu/wyjazdu z nieruchomości na drogę publiczną istnieje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, gdyż budynki ograniczają widoczność podczas włączania się do ruchu, a z tego powodu występuje duża wypadkowość. Bezpieczniejszy jest wjazd/wyjazd przez nieruchomość należącą do Władysława K. W tej sytuacji Kazimierz A. wystąpił z wnioskiem o ustanowienie drogi koniecznej przez nieruchomość Władysława K., czemu ten się sprzeciwia, podnosząc że Kazimierz A. ma bezpośredni dostęp do drogi publicznej i zachodzi brak przesłanek z art. 145 k.c. do ustanowienia służebności.

**Czy żądanie ustanowienia drogi koniecznej zasługuje na uwzględnienie?
Omów przedmiot i treść służebności drogowej.**

2. Romuald Sz. uzyskał przeciwko Janowi D. wyrok zasądający 70000 zł w 2006 r. Dnia 1 marca 2007 Jan D. zawarł z bankiem umowę przewłaszczenia ruchomości wartości 50000 zł, które zabezpieczały wiarygodności banku z tytułu niespłaconych kredytów. W toku egzekucji wszczętej przez Romualda Sz., komornik zajął ruchomości pozwanego objęte umową przewłaszczenia. Wówczas bank wytoczył powództwo o zwolnienie tych ruchomości spod egzekucji; powództwo to zostało uwzględnione. W tej sytuacji Romuald Sz. wystąpił przeciwko Janowi D. i bankowi o uznanie umowy przewłaszczenia za bezskuteczną wobec niego, na podstawie art. 59 k.c., twierdząc, że współuczestnicy wiedzieli o jego roszczeniu, a wykonanie umowy czyni całkowicie niemożliwym zadośćuczynienie mu. Udaremniło bowiem egzekucję wiarygodności z tych ruchomości, co zostało w toku postępowania wykazane, jednakże bank nie wiedział o roszczeniu Romualda Sz. wobec Jana D.

Jak powinna brzmieć treść rozstrzygnięcia sądu? Omów różnice w konstrukcji art. 59 k.c. i art. 527 k.c. (skarga pauliańska).

3. Zuzanna i Miłosz D. byli małżeństwem od 10 lat. Nie mieli dzieci. Pomiędzy małżonkami często wybuchały kłótnie. Powodem było uzależnienie Miłosza D. od gier hazardowych z kolegami z sąsiedztwa, co prowadziło do przegrywania przez niego w pierwszych dniach po wypłacie uzyskanego wynagrodzenia. Zuzanna D. początkowo próbowała zamykać męża w domu, czasami posuwała się do zaaplikowania mu do kawy środków nasennych, zdarzało się także, że biła męża. W końcu wystąpiła do sądu o wydanie nakazu wypłaty wynagrodzenia do jej rąk.

Czy roszczenie Zuzanny D. jest zasadne? Omów obowiązek alimentacyjny pomiędzy małżonkami, w tym obowiązek dostarczania środków utrzymania dla rodziny.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 8

1. Stefan K. zawarł z Maciejem S. w dniu 15 sierpnia 2006 r. umowę o wzniesienie na jego działce garażu, ustalając termin wykonania umowy na 10 października 2007 r. Na poczet przyszłego wynagrodzenia Stefan K. przekazał Maciejowi S. trzy zaliczki po 5000 zł każda. Jednakże ze względu na to, że współpraca między stronami nie układała się prawidłowo, zawarły one 25 czerwca 2007 r. umowę, w której rozwiązały umowę o wzniesienie garażu z mocą wsteczną (ex tunc). Maciej S. nie chce jednak zwrócić Stefanowi K. zaliczek, twierdząc, że nie jest już wzbogacony, ponieważ zużył je na inne prowadzone przez siebie prace.

Czy strony mogły w drodze porozumienia zawartą umowę o dzieło rozwiązać z mocą wsteczną? Jeżeli tak, to według jakich przepisów winien nastąpić zwrot spełnionych przez nie świadczeń?

Czy, gdyby Stefan K. (jako wydzierżawiający) i Maciej S. (jako dzierżawca) byli stronami umowy dzierżawy wybudowanego już garażu, to mogliby rozwiązać taką umowę z mocą wsteczną za porozumieniem stron?

2. Wioleta Z. zajmowała nieruchomości Witolda M. bez tytułu prawnego i poczyniła na niej nakłady konieczne wartości 8000 zł. Gdy Witold M. wystąpił z pozwem o eksmisję, Wioleta Z. zgłosiła prawo zatrzymania do czasu zwrotu wartości nakładów. Negując prawo zatrzymania powód oświadczył, że z wierzytelności pozwanej dokonał skutecznego potrącenia swojej wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez okres 5 lat. Pozwana w odpowiedzi zarzuciła, że wierzytelność Witolda M. z tego tytułu jako roszczenie okresowe uległo przedawnieniu za okres 2 lat.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów przesłanki prawa zatrzymania.

3. Paweł P. pozwem domagał się ustalenia własnej płci żeńskiej w miejsce dotychczasowej męskiej. W motywach pozwu wskazał na swój transseksualizm oraz na zamiar poddania się zabiegowi operacyjnemu zmiany płci. Pozwani – rodzice powoda, w osobach Aliny P. i Józefa P. powództwo uznali. W toku sprawy, na podstawie zebranych dowodów sąd ustalił, że u powoda stwierdzono wieloletnie zaburzenia związane z dezaprobatą własnej płci cielesnej oraz współistniejące poczucie psychiczne posiadania płci żeńskiej. W ramach leczenia endokrynologicznego podano powodowi hormony, których efektem były zmiany w wyglądzie w kierunku płci żeńskiej.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Gdyby sąd uwzględnił powództwo i zmienił płeć powoda na żeńską, a powód pozostawałby w ważnym związku małżeńskim, jakie miałyby to skutki prawne? Czy istnieje ustawowy zakaz zmiany płci małżonka w trakcie trwania małżeństwa?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 9

1. Tomasz P. jako użytkownik wieczysty działki gruntu wystąpił przeciwko gminie T. o eksmisję. Gmina, wnosząc o oddalenie powództwa jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego, zarzuciła, że na tej działce gruntu jest plac zabaw dla dzieci przedszkola, a urządzenie placu w innym miejscu łączy się z koniecznością pokonywania przez dzieci odległości półkilometrowej, co uzasadnia uznanie żądania za sprzeczne z art. 5 k.c.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów konstrukcję nadużycia prawa podmiotowego na podstawie art. 5 k.c.

2. Kosma Z. w dniu 10 stycznia 2007 r. zawarł z Bartłomiejem Ż. notarialną przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości o pow. 4 ha położonej w O. za cenę 40000 zł. Termin zawarcia umowy finalnej określono na dzień 30 października 2007 r. W dniu 5 listopada 2007 r. Bartłomiej Ż. wezwał Kosmę Z. do zawarcia umowy ostatecznej, ten jednak uwarunkował sprzedaż zapłatą kwoty 50000 zł z uwagi na wzrost cen nieruchomości. W tej sytuacji Bartłomiej Ż. wystąpił do sądu z pozwem o zobowiązanie Kosmy Z. do złożenia oświadczenia o przeniesieniu na Bartłomieja Ż. prawa własności nieruchomości opisanej w umowie przedwstępnej za cenę 40000 zł. Kosma Z. już po wytoczeniu powództwa lecz przed doręczeniem odpisu pozwu sprzedał nieruchomość Arturowi S. na podstawie nieformalnej umowy za kwotę 50000 zł. Pozwany w toku postępowania uznał żądanie pozwu pod warunkiem zapłaty przez Bartłomieja Ż. kwoty 50000 zł, które pozwany musi zwrócić Arturowi S. Ponadto pozwany przedstawił zaświadczenie z Urzędu Wojewódzkiego w M. stwierdzające, że transakcyjna cena 1 ha wynosi 15000-20000 zł.

Jakiej treści orzeczenie powinno zapaść we wskazanej sprawie? Jak kształtuje się zakres odszkodowania w związku z zawarciem umowy przedwstępnej?

3. Małżonkowie Alicja i Konrad R. pozostają w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej. Alicja R. zaciągnęła pożyczkę w kwocie 5000 zł od spółki B. Pożyczkodawca domaga się jej spłaty od Konrada R., gdyż tylko on pracuje i jest właścicielem pojazdu mechanicznego o wartości 150000 zł, stanowiącego składnik jego majątku osobistego. Konrad R. odmawia spłaty.

Czy Konrad R. odpowiada za zaciągniętą przez żonę pożyczkę? Jakie zasady obowiązują odnośnie ewentualnej odpowiedzialności małżonka za zobowiązania zaciągnięte przez jego współmałżonka w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 10

1. Ryszard A., Alfred B. i Barbara C. są współwłaścicielami budynku mieszkalnego na podstawie dziedziczenia i zamieszkują w nim razem, z tym, że każdy zajmuje oddzielny pokój, a z kuchni, łazienki, toalety korzystają wspólnie. W lipcu 2016 r. Ryszard A. przyjął do mieszkania, z którego korzysta, konkubinę Patrycję D., czemu sprzeciwili się pozostali współwłaściciele nieruchomości. Ponieważ mimo ich żądania Patrycja D. nie chciała opuścić budynku, Alfred B. i Barbara C. wystąpili o jej eksmisję. Patrycja D. wniosła o oddalenie powództwa, zgłaszając zarzut nadużywania prawa przez współwłaścicieli stanowiących stronę powodową w sprawie. Sąd uwzględnił żądanie strony powodowej, powołując jako podstawę rozstrzygnięcia art. 222 § 1 k.c.

Oceń trafność rozstrzygnięcia sądu. Omów funkcję roszczenia windykacyjnego i negatoryjnego.

2. Anna P. cierpiąca na schizofrenię sprzedała 1 maja 2012 r. w formie aktu notarialnego działkę budowlaną o pow. 0,20 ha za kwotę 5000 zł. Po zawarciu umowy jej siostra Elżbieta W. wystąpiła z wnioskiem o ubezwłasnowolnienie i po uzyskaniu orzeczenia uwzględniającego wniosek, jako jej opiekunka, wystąpiła z pozwem o stwierdzenie nieważności umowy. W toku postępowania sąd ustalił na podstawie opinii biegłego, że Anna P. na skutek choroby mogła nie ocenić właściwie dokonywanej transakcji, chyba, że był to okres remisji czego ustalić się nie da. Notariusz zeznał, że kontakt z Anną P. nie stwarzał podejrzeń co do jej stanu psychicznego.

Oceń zasadność żądania pozwu Elżbiety W. Omów status osoby ubezwłasnowolnionej w obrocie prawnym cywilnym.

3. Małżonkowie Irena i Jerzy L. zlecieli remont domu i zmieniali jego wyposażenie. Małżonkowie nie byli zgodni co do stylu wyposażenia. Irena L. gustowała w modernistycznym malarstwie, fascynowały ją nowoczesne bryły i kształty. Z kolei jej mąż preferował stylizowane, eklektyczne wnętrza. Nie licząc się z gustem męża Irena L. wzięła udział w aukcji i wylicytowała unikatową rzeźbę G. Klimta. Jerzy L. niezwłocznie po tym sprzeciwił się dokonaniu zakupów przez żonę i sfinansowaniu ich ze wspólnych oszczędności. Irena L. nie ma własnych środków na zapłatę ceny. Dom aukcyjny uzyskał nakaz zapłaty przeciwko obojgu małżonkom.

Kto odpowiada za dług z tytułu dokonanego zakupu?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 11

1. W dniu 10 maja 2010 r. Ambroży K. zawarł z Barbarą N. jako wynajmującą, umowę najmu lokalu użytkowego na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem możliwości jej wypowiedzenia za 1-miesięcznym okresem wypowiedzenia. Jednocześnie w umowie zastrzeżono, że umówiony czynsz jest płatny do pierwszego dnia każdego miesiąca, a zwłoka w zapłacie czynszu „za jeden miesiąc” upoważnia wynajmującego do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia. Ambroży K. uiszczał czynsz zgodnie z umową do sierpnia 2012 r., a czynsz za wrzesień uregulował w dniu 5 września 2012 r., co wynajmująca Barbara N. uznała za przesłankę do wypowiedzenia umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia i usunęła najemcę z lokalu. W tej sytuacji Ambroży K. wystąpił z pozwem o ustalenie, że strony łączy stosunek najmu. Sąd I instancji oddalił powództwo uznając, że uiszczenie czynszu po 1 września 2012 r. upoważniało pozwaną Barbarę N. do wypowiedzenia stosunku najmu bez zachowania terminu jednomiesięcznego, bowiem gramatyczna wykładnia postanowienia umowy „zwłoka w zapłacie czynszu za jeden miesiąc” dokonana przy zastosowaniu art. 65 § 2 k.c. prowadzi do takiego wniosku.

Oceń trafność rozstrzygnięcia sądu. Omów pojęcie stosunku najmu i jego treść.

2. Zenon M. sporządził własnoręczny testament, w którym powołał do całego spadku konkubinę Brygidę Z. Na rzecz swej córki z małżeństwa i syna z konkubinatu, Zenon M. uczynił zapis przekazując dzieciom po połowie domu mieszkalnego z tym, że dla syna tę połowę ze sklepem. W tej sytuacji córka spadkodawcy Jolanta C. wystąpiła z pozwem o zobowiązanie Brygidy Z. do przeniesienia własności 1/4 części domu, twierdząc że dom ten jest objęty wspólnością ustawową spadkodawcy i jej matki, i podnosząc, że zatem ojciec mógł skutecznie rozporządzić tylko połową domu, a więc dla niej przypada 1/4 część. W księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości zabudowanej tym domem wpisany jest spadkodawca jako właściciel.

Czy żądanie zawarte w pozwie zasługuje na uwzględnienie? Omów konstrukcję prawną zapisu zwykłego.

3. Jerzy ma dwóch synów Adama i Bronisława. Adam ożenił się z Zuzanną, z którą ma córkę Elżbietę. Bronisław i Wanda (którzy nie są małżeństwem) mają dwie córki Celinę i Dorotę. Dorota ma dwóch synów Grzegorza i Franciszka, z małżeństwa z Robertem (z którym rozwiodła się przed rokiem). Dwa miesiące temu Dorota ponownie wyszła za mąż za Karola.

Czy pomiędzy Grzegorzem i Karolem istnieje pokrewieństwo albo powinowactwo? Jeżeli tak, określ w jakiej linii i stopniu. Omów instytucję pokrewieństwa i powinowactwa.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 12

1. Karol W. zamieścił w dniu 10 stycznia 2018 r. w dzienniku lokalnym D.W. ogłoszenie o sprzedaży nieruchomości w użytkowaniu wieczystym, obejmujące także nr księgi wieczystej, cenę 1m², wielkość pierwszej i kolejnych opłat rocznych. Wiesław O. po przeczytaniu ogłoszenia złożył w formie notarialnej oświadczenie o przyjęciu oferty. Karol W. odmówił przeniesienia prawa do nieruchomości na rzecz Wiesława O., nie podając przyczyny takiej odmowy. W tej sytuacji Wiesław O. wystąpił z pozwem o zobowiązanie Karola W. do przeniesienia na niego prawa do opisanej nieruchomości. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, przyjmując że ogłoszenie nie może być traktowane jako oferta, bowiem nie zawierało wszystkich istotnych postanowień przyszłej umowy, zatem żądanie pozwu nie może być uwzględnione na podstawie art. 66 k.c.

Oceń trafność orzeczenia sądu. Omów pojęcie i charakter oferty.

2. Witold J. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po matce Beacie J., zmarłej 3 kwietnia 2018 r. - na podstawie dziedziczenia ustawowego. Na rozprawie siostra wnioskodawcy Izabela M. stwierdziła, że zmarła w dniu 2 stycznia 2018 r. sporządziła własnoręczny testament, w którym jedynym spadkobiercą ustanowiła syna Izabeli M, a swojego wnuka – Tomasza M. Testament został nieumyślnie spalony w dniu 20 kwietnia 2018 r. przez małoletniego prawnuka spadkodawczyni, 10-letniego Izydora M., podczas porządkowania dokumentacji pozostałej po zmarłej Izabela M. wniosła o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka na przywołaną okoliczność.

Jakie czynności powinien podjąć sąd? Omów wymogi sporządzenia testamentu własnoręcznego.

3. Joanna B. darowała swemu siostrzeńcowi Dariuszowi Cz. nieruchomość, jako prezent z tytułu uzyskania bardzo dobrych wyników na studiach doktoranckich i wysokiej oceny końcowej w trakcie obrony pracy doktorskiej. Na nieruchomości obdarowany miał zamiar podjąć budowę domu. Po kilku miesiącach Joanna B., w wyniku kilku błędnych i ryzykownych transakcji giełdowych, straciła prawie cały swój majątek i popadła w niedostatek. Obecnie Joanna B. nie ma stałego zatrudnienia, utrzymuje się z zasiłku z opieki społecznej, a nadto cierpi na depresję. W tej sytuacji pisemnie odwołała darowiznę, domagając się zwrotu nieruchomości. Dariusz Cz. odmówił zwrotu przedmiotu darowizny, deklarując ciotce okazjonalną pomoc finansową i ewentualną opiekę.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu. Omów instytucję odwołania darowizny.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 14

1. Adam N., prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, w dniu 10 stycznia 2015 r. zawarł z Wojciechem B. notarialną umowę sprzedaży samochodu marki A. za cenę 30000 zł, płatną 30 stycznia 2015 r. Ponieważ Wojciech B. nie uregulował ceny sprzedaży we wskazanej dacie, Adam N. wystąpił w dniu 5 stycznia 2017 r. o zapłatę 30000 zł z ustawowymi odsetkami od 10 stycznia 2015 r.

Czy żądanie powoda jest zasadne? Omów instytucję odsetek.

2. Marek S. jest właścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem, którego ściana przylega bezpośrednio do granicy nieruchomości sąsiedniej. Dokonując termomodernizacji budynku, po uzyskaniu stosownego pozwolenia na prace budowlane, na ścianie tej wykonał dodatkową 20-cm warstwę ocieplenia oraz nową elewację, wchodzącą na nieruchomość sąsiednią, należącą do Eugeniusza F. Eugeniusz F. domaga się nakazania Markowi S. usunięcia elementów ocieplenia i elewacji znad jego nieruchomości.

Oceń zasadność roszczenia. Jakie okoliczności faktyczne powinien ustalić sąd?

3. 14-letni Sylwester B. jest chory psychicznie i w związku z tym nie jest w stanie kierować samodzielnie swoim postępowaniem. Mieszka z matką Ewą B., której przysługuje władza rodzicielska. Ze względu na potrzebę prowadzenia w imieniu syna rodzinnych spraw majątkowych Ewa B. zwróciła się do sądu o ubezwłasnowolnienie syna i o ustanowienie jej prawną opiekunką dla niego.

Czy taki wniosek Ewy B. może zostać uwzględniony? Czy w przypadku uwzględnienia wniosku o ubezwłasnowolnienie zakres władzy rodzicielskiej matki Sylwestra B. zostanie ograniczony?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 15

1. Pod koniec września 2013 roku Jan K. zakupił w sklepie budowlanym M. dwa drewniane okna dachowe do swojego domku letniskowego. Po zakupie Jan K. zauważył, że na oknach dachowych znajdują się rysy, izolacja jest uszkodzona, a w drewnianej obudowie zaczynają pojawiać się pęknięcia. O niezgodności towaru z umową Jan K. niezwłocznie zawiadomił sprzedawcę. Wspólnie uzgodnili, że okna dachowe zostaną wymienione na nowe do 31 grudnia 2013 r. Do końca kwietnia 2014 r. sklep nie zdołał uczynić zadość przyjętemu na siebie zobowiązaniu. W dniu 3 maja 2014 r. Jan K. złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży, zaś 26 maja 2014 r. zakupił nowe okna dachowe w innym punkcie sprzedaży. Jan K. żąda od sklepu M. zwrotu zapłaconej ceny za wadliwe okna dachowe. Ponadto, w ramach naprawienia szkody, jaką poniósł w związku z odstąpieniem od umowy sprzedaży, domaga się również pokrycia przez sklep zwiększonych wydatków w postaci wyższej stawki VAT i inflacji.

Dokonaj analizy stanu faktycznego w sprawie. Omów instytucję odstąpienia od umowy.

2. Lucyna C. w pozwie skierowanym przeciwko Mariuszowi D. domaga się zakazania pozwanemu przejeżdżania i przechodzenia przez nieruchomość gruntową stanowiącą jej własność. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa, przyznaje fakt przechodzenia i przejeżdżania przez nieruchomość powódki, jednakże zarzuca, iż jest to jedyna droga do jego nieruchomości, z której korzysta od 1986 r., to jest od chwili nabycia nieruchomości. Pozwany twierdzi, że długotrwałe korzystanie z drogi spowodowało nabycie przez niego prawa własności części nieruchomości, którą przechodzi i przejeżdża, a z ostrożności procesowej podnosi zarzut, iż zakaz korzystania z tej części nieruchomości pozbawiłby go dostępu do nieruchomości, a zatem doszłoby do nadużycia prawa przez powódkę.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu. Czy w sprawie doszło do nadużycia prawa podmiotowego? Omów pojęcie służebności gruntowej i osobistej.

3. Wszczęto z urzędu postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców 2-letniej Oliwii Ł. Ojciec małoletniej Wiktor Ł. od roku odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną w wymiarze 5 lat za dokonane liczne włamania i rozboje. Przed osadzeniem w zakładzie karnym zajmował się dzieckiem. Natomiast matka dziecka Sandra R. cierpi na chorobę psychiczną, w wyniku której pozostawia dziecko bez jakiegokolwiek opieki. Dziecko jest wycieńczone, nadpobudliwe. Rodzice twierdzą, że brak jest podstaw do pozbawienia ich władzy rodzicielskiej. Ojciec dziecka deklaruje, że po opuszczeniu zakładu karnego chciałby sprawować opiekę nad córką.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu. Omów zakres pełnej i ograniczonej władzy rodzicielskiej.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 16

1. Właściciele lokali nr 1 i 2 uzgodnili sposób korzystania z gruntu, którego są współużytkownikami wieczystymi. W 2008 r. Jerzy R. - właściciel lokalu nr 1 przeniósł własność lokalu wraz z prawem użytkowania wieczystego na rzecz Janusza B. Wówczas między Januszem B. i Sławomirem J. właścicielem lokalu nr 2 doszło do sporu na tle korzystania z działki.

Czy zbycie lokalu nr 1 spowodowało wygaśnięcie umowy dotyczącej zasad korzystania z działki i w jaki sposób Janusz B. może uzyskać prawo korzystania z działki w części odpowiadającej jego udziałowi w użytkowaniu wieczystym? Jeśli musi wystąpić na drogę sądową, to z jakim roszczeniem?

2. W trakcie wypadku komunikacyjnego zginęła Mirosława Sz. żona prowadzącego pojazd Waldemara Sz., pozostająca z nim we wspólności majątkowej małżeńskiej. W pozwie skierowanym przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń W. małoletnie dzieci zmarłej, z powołaniem się na zawartą ze współsprawcą wypadku umowę ubezpieczenia OC, dochodzą odszkodowania i renty z powodu śmierci matki. Strona pozwana uznała powództwo co do zasady. Podniosła, że ojciec małoletnich przyczynił się w połowie do wypadku, co uzasadnia w tym stopniu wysokość odszkodowania. Sąd w toku postępowania ustalił, że istotnie Waldemar Sz. przyczynił się w połowie do wypadku.

Oceń zasadność obrony pozwanego zakładu ubezpieczeń.

3. W sprawie o ustalenie ojcostwa pozwany Ludwik J. przyznał, że współżył w okresie koncepcyjnym z matką dziecka Sylwią M., jednakże wniósł o przeprowadzenie dowodu z badania DNA zarzucając, że w okresie koncepcyjnym matka dziecka współżyła jeszcze z innymi mężczyznami. Matka dziecka zaprzeczyła twierdzeniom pozwanego i jednocześnie, z uwagi na swoje przekonania religijne, nie zgodziła się na pobranie krwi. W tej sytuacji pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Czy w takiej sytuacji sąd może oddalić powództwo? Omów problematykę dowodów w sprawach o ustalenie ojcostwa, w tym znaczenie dowodu z DNA.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 17

1. Andrzej S. domaga się od pozwanego Banku S. kwoty 3000 zł tytułem odszkodowania za nieterminowe wykonanie dyspozycji przekazania środków pieniężnych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że łączyła go z Bankiem S. umowa rachunku bankowego i, że pismem z 20 października 2017 r. zwrócił się do banku o zamknięcie z dniem 3 listopada 2017 r. jego rachunku i przekazanie pozostałych środków na rachunek w Banku M. Jednakże przekazane środki znalazły się na rachunku w Banku M. dopiero 25 listopada 2017 r. Wskutek tego, w ocenie powoda, był on pozbawiony możliwości korzystania z tych pieniędzy przez 3 tygodnie i poniósł szkodę w kwocie dochodzonej. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że nie dopuścił się zwłoki, gdyż niezbędne operacje rozliczeniowe wykonał niezwłocznie, sporządził stosowne awizo uznaniowe w dniu 3 listopada 2017 r. i nadał pocztową przesyłkę poleconą na adres Banku M., a więc nie przekroczył 14-dniowego cyklu rozliczeń przewidzianego dla obrotu bezgotówkowego. Za to zaś, że operator pocztowy doręczył przesyłkę z opóźnieniem, nie może odpowiadać.

Jakie orzeczenie winien wydać sąd? Omów problematykę odpowiedzialności umownej za cudze czyny oraz charakter prawny umowy rachunku bankowego.

2. Jarosław K. i Leopold S. zawierając umowę pożyczki ustalili, że wierzytelność Jarosława K. zostanie zabezpieczona zastawem na należącej do Leopolda S. maszynie do wyrobu wędlin. Zastawca Leopold S. wystawił następnie tę maszynę na aukcji A. i sprzedał ją Mariuszowi B., który zapłacił za nią cenę rynkową, przyjechał po maszynę i zabrał ją do swego zakładu produkcyjnego.

Czy Jarosław K., w razie braku spłaty przez Krzysztofa S. pożyczki w umówionym terminie, może zaspokoić się z przedmiotu zastawu? Omów treść prawa zastawu i wskaż jego przedmiot.

3. Justyna P. wniosła o orzeczenie rozwodu z wyłącznej winy Marka T. oraz o zasądzenie od męża alimentów w kwocie po 3000 zł miesięcznie. Powódka podniosła w uzasadnieniu pozwu, że była wiele lat ofiarą przemocy domowej ze strony męża. Marek T. wielokrotnie ją zdradzał z przygodnymi partnerkami, przez co doprowadził również do zarażenia jej wirusem HIV. Swoją trudną sytuację życiową i materialną, wynikającą z niemożności podjęcia pracy i konieczności ciągłego leczenia, powódka przeciwstawiła wyjątkowo korzystnej sytuacji materialnej pozwanego. Pozwany również domaga się rozwodu z tym, że z wyłącznej winy powódki wskazując, że do rozkładu pożycia przyczyniła się przede wszystkim oziębłość seksualna powódki. Odnośnie żądania alimentów wniósł natomiast o oddalenie powództwa. Z ostrożności procesowej, w ewentualnym przypadku obciążenia go winą za rozkład pożycia, wniósł o oddalenie żądania zasądzenia alimentów, powołując się na podstawę faktyczną powództwa, z której wynika, że rozwód nie pociągnął za sobą istotnego pogorszenia sytuacji materialnej powódki.

Oceń zasadność żądań stron odnośnie roszczenia alimentacyjnego. Jakie orzeczenie powinien wydać sąd?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 18

1. Albert W. wniósł pozew o zasądzenie od Janusza B. kwoty 5000 zł tytułem zadośćuczynienia za pobicie go przez pozwanego w dniu 1 maja 2017r. przed własnym domem. Pozew został wniesiony skutecznie do sądu w dniu 2 lutego 2018 r. Odpis pozwu został doręczony Januszowi B. odbywającemu karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym w Z. w dniu 15 czerwca 2018 r. Pozwany uznał żądanie pozwu co do roszczenia głównego z tym, że żądanie odnośnie odsetek od otrzymania odpisu pozwu.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów instytucję zadośćuczynienia w prawie cywilnym.

2. W wypadku komunikacyjnym spowodowanym przez Lucjana K. w 2015 r. zginął mąż Łucji B., który przyczynił się do wypadku w 1/5. Łucja B. pozostawała na wyłącznym utrzymaniu męża i zajmowała się prowadzeniem domu. Po jego śmierci zarejestrowała się jako poszukująca pracy we właściwym miejscowo urzędzie pracy w L. i posiada nadal status osoby bezrobotnej. Zakład ubezpieczeń H. wypłacił na jej rzecz odszkodowanie w kwocie 40000 zł oraz koszty pogrzebu w kwocie 5000 zł. W tej sytuacji Łucja B. wystąpiła przeciwko Lucjanowi K. i zakładowi ubezpieczeń H. o solidarną zapłatę odszkodowania zwaloryzowanego w kwocie 50000 zł. Współuczestnicy tworzący stronę pozwaną wnieśli o oddalenie powództwa zarzucając brak wystąpienia w sprawie przesłanek z art. 446 k.c. w zakresie odszkodowania ponad już wypłacone.

Czy żądanie powódki zasługuje na uwzględnienie? Omów problematykę związku przyczynowego jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

3. Lidia J., reprezentując małoletniego Oskara J., wniosła powództwo przeciwko Ksaweremu T. o zapłatę kwoty 9600 zł tytułem alimentów za okres roku poprzedzającego wytoczenie powództwa, a nadto o alimenty bieżące w kwocie po 800 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, że koszt utrzymania 12-letniego syna kształtuje się w wysokości około 1200 zł miesięcznie. Podniosła ponadto, że pozwany w żadnym zakresie nie przyczynia się do alimentacji syna, a wszelki trud wychowania i pieczy nad dzieckiem spoczywa na niej. Podkreśliła też, że wyłącznie dzięki jej staraniom i z jej nakładów zostały zaspokojone wszelkie potrzeby dziecka za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Pozwany nie stawił się na rozprawie, nie przedłożył też odpowiedzi na pozew.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je. Omów instytucję obowiązku alimentacyjnego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 19

1. Ryszard J. zawarł z Władysławem B. umowę, na mocy której pożyczał mu pieniądze na prowadzenie działalności gospodarczej, której przedmiotem była wypożyczalnia samochodów. Władysław B. kupował samochody za pożyczone pieniądze, oddawał je w leasing Tomaszowi C., który zwracał Ryszardowi J. kwoty odpowiadające równowartości samochodów. W ten sposób Ryszard J. pożyczył za zgodą żony Władysławowi B. łącznie 120000 zł. Władysław B. nie zwrócił swemu pożyczkodawcy 80000 zł. W tej sytuacji Ryszard J. wystąpił przeciwko Władysławowi B. o zwrot kwoty 80000 zł. Sąd oddalił powództwo przyjmując, że rzeczą powoda było nie tylko wykazanie, że pożyczkę udzielił, ale również wysokości w jakiej nie została zwrócona.

Dokonaj analizy stany faktycznego w kontekście zasadności apelacji. Omów istotę zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki.

2. Spadkodawcy, małżonkowie Ilona M. i Janusz M., zmarli jednocześnie. Pozostawili troje dzieci. Syn Roman M. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po rodzicach.

Kto i w jakich częściach dziedziczy z mocy ustawy. Omów porządek dziedziczenia na gruncie prawa polskiego.

3. Wyrokiem rozwodowym sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej matce, ograniczając władzę rodzicielską ojca do współdecydowania w istotnych sprawach w stosunku do osoby dziecka oraz uregulował kontakty ojca z dzieckiem, w ten sposób że kontakty będą odbywały się bez obecności matki małoletniego, z prawem zabierania dziecka poza miejsce zamieszkania i możliwością noclegu w I i III weekend miesiąca od godz. 16 w piątek do godz. 17 w niedzielę. Na wydanie paszportu dziecku, o co ubiega się jego matka, wymagana jest zgoda obojga rodziców. W konkretnej sytuacji ojciec takiej zgody odmawia zarzucając, że matka dziecka utrudnia realizowanie orzeczonych przez sąd kontaktów. Z kolei matka dziecka podnosi, że zachowanie ojca wyklucza możliwość wyjazdów zagranicznych finansowanych przecież przez niego.

Czy matka dziecka może w drodze sądowej uzyskać zgodę na otrzymanie paszportu dla dziecka? Wskaż różnice pomiędzy instytucją ograniczenia a pozbawienia władzy rodzicielskiej.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 20

1. W trakcie zajęć lekcyjnych odbywających się w szkolnej sali gimnastycznej 9-letnia Julia P. wybiegła z niej i w pobliżu oszklonych na całej wysokości drzwi wejściowych poślizgnęła się na posadzce. Upadając wybiła szybę w drzwiach. W wyniku wypadku doznała trwałego zeszpecenia twarzy i wybitia 8 stałych zębów. W czasie wypadku w sali gimnastycznej przebywał nauczyciel mający pod opieką ok. 20 uczniów. W pozwie małoletnia Julia P. działając przez matkę domaga się zasądzenia kwoty 24000 zł z tytułu zadośćuczynienia oraz 3000 zł z tytułu zwrotu kosztów leczenia. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że wypadek spowodował sam małoletni powód oraz że jest rzeczą niemożliwą zapobieganie przez szkołę wszystkim wybrykom dzieci szkolnych.

Dokonaj analizy stanu faktycznego sprawy. Omów konstrukcję odpowiedzialności za cudze czyny.

2. Adam R. w 1961 r. objął w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy dzierżawy zawartej na 3 lata. Po śmierci Wincentego B. w 1969 r. posiadał nadal tę nieruchomości do 1979 r. W tym roku przeniósł posiadanie nieruchomości na córkę i zięcia, którzy posiadali ją nadal i w 1995 r. wystąpili z wnioskiem o zasiedzenie. Uzasadniając żądanie podnieśli, że umowa dzierżawy po upływie 3 lat przekształciła się w umowę na czas nieoznaczony i wygasła na skutek śmierci Wincentego B. Skutkiem wygaśnięcia umowy było przekształcenie posiadania zależnego w samoistne. W ocenie wnioskodawców, doliczając posiadanie Adama R. od 1969 r., nabyli oni własność nieruchomości przez zasiedzenie.

Czy wniosek o zasiedzenie nieruchomości zasługuje na uwzględnienie? Omów problematykę rozporządzania prawami z umowy dzierżawy lub przedmiotem dzierżawy przez wydzierżawiającego.

3. W sprawie z wniosku Katarzyny P. o zezwolenie na wyjazd małoletniego Jacka R. za granicę zostało ustalone, że w wyroku rozwodowym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad synem stron powierzono matce, a ojcu przyznano prawo nadzoru nad wychowaniem dziecka, możliwość kontaktów osobistych raz w tygodniu oraz możliwość decydowania o nauce i wyborze zawodu dziecka w przyszłości.

Czy za istotną sprawę rodziny należy uznać wyjazd za granicę małoletniego? Omów problematykę reprezentacji dziecka przez rodziców.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 21

1. Artur A. sprzedał Iwonie S. samochód, na zakup którego Iwona S. zaciągnęła w banku kredyt i na jego zabezpieczenie zawarła z bankiem umowę przewłaszczenia. Po zawarciu tej umowy doszło do zajęcia i zabrania Iwonie S. samochodu jako pochodzącego z kradzieży. W toku postępowania przygotowawczego prokurator postanowił zwrócić właścicielowi dowód rzeczowy w postaci tego samochodu. W tej sytuacji Iwona S. zawiadomiła bank o zaistniałych faktach i wystąpiła przeciwko Arturowi A. o odszkodowanie w wysokości ceny kupna pojazdu.

Jakiej treści powinno zapaść orzeczenie sądu? Omów kwestię odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady prawne rzeczy sprzedanej.

2. Leon L. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym w dniu 1 stycznia 2000 r. Ludwiku L. na podstawie ustawy. Uczestniczka postępowania Ludmiła L. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu holograficznego, w którym zmarły powołał do spadku właśnie ją. Nie przedłożyła jednak testamentu gdyż - jak wskazała - testament zaginął, i wniosła o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, którzy swoimi zeznaniami potwierdzić mieli istnienie testamentu i jego treść.

Dokonaj analizy stanu faktycznego sprawy. Określ przesłanki ważności i skuteczności testamentu holograficznego.

3. Ewelina P. i Kamil R. postanowili zaręczyć się. Uroczystość odbyła się w dniu 17 października 2012 r. w obecności ich rodzin. Następnie wyznaczono datę ślubu na 30 czerwca 2015 r. Rodzice Eweliny P., którzy zobowiązali się zająć organizacją uroczystości weselnej, podpisali umowę z podmiotem R. i wnieśli wymagany zادةk. Na dwa miesiące przed ślubem Ewelina P. zobaczyła Kamila R. w towarzystwie nieznanym kobiecie, wskutek czego bez słowa wyjaśnienia zerwała zaręczyny. Rodzice Eweliny P. wystąpili do Kamila R. z roszczeniem o zwrot poniesionych kosztów, związanych z organizacją uroczystości. Natomiast Kamil R. w formie pisemnej zażądał od Eweliny P. wstąpienia z nim w związek małżeński.

Jaka jest podstawa roszczenia rodziców nupturientów i czy jest ono zasadne? Czy żądanie Kamila R., który czuje się pokrzywdzony decyzją Eweliny P., zawarcia przez nią obiecanego małżeństwa jest zasadne?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 22

1. Małżonkowie S. podarowali synowi Henrykowi S. zabudowaną nieruchomość gruntową, nie zastrzegając w umowie a jedynie ustnie, prawo dalszego zamieszkiwania w budynku mieszkalnym. Obdarowany zamieszkał z rodzicami, a po zawarciu małżeństwa wybudował drugi dom, w którym zamieszkał z rodziną. Stosunki między rodzicami a synem i synową uległy takiemu pogorszeniu, że syn zażądał aby rodzice się wyprowadzili, doszło do rękoczynów między nim i ojcem, synowa używała względem teściów obraźliwych słów. Nie mając środków na zwrócenie synowi wartości poczynionych na nieruchomości nakładów rodzice wystąpili z pozwem o zobowiązanie syna i synowej do przeniesienia na nich części udziału w tej nieruchomości.

Czy żądanie zasługuje na uwzględnienie? Omów problematykę odwołania darowizny wykonanej i niewykonanej.

2. Strony zawarły przedwstępną umowę sprzedaży własności nieruchomości. Strona pozwana – Jerzy M. zobowiązała się do sprzedaży tej nieruchomości Ryszardowi L. i Leonowi P. (występującym w charakterze strony powodowej), a Ryszard L. i Leon P. zobowiązali się nieruchomość kupić do dnia 20 grudnia 2017 r. Zainteresowani nabyciem nieruchomości Ryszard L. i Leon P. wpłacili - zgodnie z postanowieniem umowy przedwstępnej - Jerzemu M. stosowny zadek. Ponadto, zobowiązali się do wpłacenia zaliczki przed zawarciem umowy sprzedaży. Natomiast Jerzy M. zobowiązał się przed zawarciem umowy przyrzeczonej przedstawić zgodę banku na wykreślenie hipotek obciążających nieruchomość. Pozwany nie uzyskał jednak zgody banku na wykreślenie hipotek, a współuczestnicy występujący w sprawie w charakterze strony powodowej nie zapłacili zaliczki. Strona pozwana odstąpiła od umowy z powodu niewpłacenia zaliczki. Ryszard L. i Leon P. zażądali od Jerzego M. zwrotu podwójnego zadatku.

Oceń zasadność żądania podwójnego zadatku. Wskaż różnice między instytucją zadatku i zaliczki.

3. Regina W., lat 69, jest osobą niepełnosprawną wymagającą stałej pielęgnacji, nie posiada żadnego majątku ani dochodu, ma troje dorosłych dzieci. Mieszka z nieżonatym, dobrze sytuowanym synem, która dba o zaspokojenie potrzeb matki. Pozostałe dzieci nie łożą na utrzymanie matki. Renata W. wystąpiła o solidarne zasądzenie alimentów przeciwko dwójce swoich pozostałych dzieci. Te wniosły o oddalenie powództwa zarzucając, że potrzeby matki są zaspokojone przez syna, u którego mieszka.

Czy w opisanej sytuacji Regina W. może domagać się alimentów? Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 23

1. Szymon A. jako jeden ze współników spółki cywilnej prowadzącej handel tekstyliami zawarł z Krystianem B. umowę sprzedaży towaru. Krystian B. część ceny sprzedaży zapłacił na konto wskazane w fakturze a resztę do rąk własnych Szymona A. W tej sytuacji drugi współnik Alojzy O. wystąpił przeciwko Krystianowi B. z pozwem o zapłatę reszty ceny sprzedaży twierdząc, że w umowie spółki zastrzeżono, że do prowadzenia wszystkich spraw spółki potrzebna jest zgoda obu współników. Zatem świadczenie do rąk jednego z nich nie zwolniło Krystiana B. z zobowiązania. W toku postępowania ustalono, że w praktyce role w spółce były podzielone i umowy sprzedaży zawierał Szymon A.

Czy żądanie zasługuje na uwzględnienie? Omów status prawny spółki cywilnej i jej współników.

2. Józef K. w związku z zawarciem małżeństwa przez córkę Annę Z., podarował jej i jej mężowi Adamowi Z. mieszkanie tak, że przedmiot darowizny wszedł do ich majątku wspólnego. Po trzech latach sąd orzekł separację związku małżeńskiego Anny i Adama Z. z wyłącznej winy Adama Z. W związku z tym Józef K. oświadczył, że odwołuje darowiznę mieszkania na rzecz Adama Z.

Oceń skuteczność odwołania darowizny we wskazanej sytuacji. Przedstaw przesłanki dokonania takiej czynności.

3. Henryka D. w pozwie wytoczonym przeciwko swemu mężowi Erykowi D. domagała się zasądzenia na swoją rzecz alimentów. Twierdziła, że jest w zaawansowanej ciąży i nie może podjąć pracy zarobkowej, pozwany natomiast posiada własne gospodarstwo rolne o obszarze 13,5 ha, z którego uzyskuje bardzo wysoki dochód. Sąd Rejonowy w S. wyrokiem zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty w wysokości $\frac{2}{3}$ kwoty dochodzonej, a w pozostałej części powództwo oddalił. Według Sądu alimenty w żądanej przez powódkę wysokości znacznie wykraczałyby poza kryterium niedostatku, a ponadto przekraczałyby możliwości płatnicze pozwanego gdy się zważy, że gospodarstwo, które stanowiło własność pozwanego, otrzymał on od rodziców w formie darowizny i zwrócił je rodzicom również pod tytułem darmym, sam zaś podjął nisko płatną pracę.

Dokonaj analizy stanu faktycznego sprawy. Co oznacza zasada integralności wyroku rozwodowego? Omów zakres kognicji sądu rozwodowego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 24

1. Anna B. wystąpiła przeciwko Janowi C. z wnioskiem o zniesienie współwłasności położonej w miejscowości Ł. działki nr 300/1 o powierzchni 0,05 ha zabudowanej domem jednopiętrowym. Oboje są współwłaścicielami nieruchomości po połowie. Dom ma na parterze dwa pokoje z kuchnią, na pierwszym zaś piętrze - trzy izby. Wnioskodawczyni domaga się przyznania jej całej nieruchomości za spłatą uczestnika, gdyż zajmuje już parter, a wobec wyprowadzenia się lokatora z pierwszego piętra chce wprowadzić tam córkę, która niedawno wyszła za mąż. Uczestnik w toku sprawy oświadczył, że chciałby uzyskać mieszkanie na pierwszym piętrze, bo istnieje możliwość podziału działki i domu.

Dokonaj analizy stanu faktycznego. Omów tryb i sposoby zniesienia współwłasności.

2. Celinie K., po zmarłym mężu, pozostał używany samochód osobowy, który sprzedała Bogusławowi N. za 3000 zł. Gdy po dwóch tygodniach dowiedziała się, że taki samochód faktycznie był wart co najmniej 30000 zł, niezwłocznie uchyliła się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli wyjaśniając, że z braku odpowiednich wiadomości działała pod wpływem błędu co do wartości samochodu, a uwzględniając różnicę między wartością samochodu a otrzymaną ceną, czynność prawna była w istocie nieodpłatna. Bogusław N. oświadczył, że on także nie posiada należytej wiedzy co do właściwej wyceny samochodu, a kupił go dla żony, która właśnie uzyskała prawo jazdy. Celina K. wystąpiła przeciwko Bogusławowi N. z powództwem o wydanie samochodu.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd? Omów problematykę wad oświadczeń woli.

3. W dniu 3 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w M. wydał wyrok rozwiązujący małżeństwo Aliny P. i Pawła P. przez rozwód z winy obojga stron. Równocześnie powierzył powódce wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem stron – Oskarem P. Ponadto orzekł o kontaktach pozwanego z dzieckiem oraz zobowiązał go do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka w kwocie po 1200 zł miesięcznie. Od niniejszego wyroku apelację wniósł pozwany, jednak jedynie w zakresie wysokości obciążenia go kosztami utrzymania dziecka ponad kwotę 800 zł miesięcznie. W toku rozprawy apelacyjnej strony zgodnie oświadczyły, że mając na względzie dobro małoletniego dziecka, pogodziły się i chcą wycofania sprawy rozwodowej. Dlatego też powódka cofa pozew za zgodą pozwanego.

Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w tej sprawie? Omów zasadę integralności wyroku rozwodowego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 25

1. Miłosz W. w dniu 12 maja 2017 r. wytoczył powództwo przeciwko Jackowi B. o ustalenie, że jest właścicielem samochodu marki F. i na uzasadnienie żądania przytoczył, że jest jego właścicielem, na dowód czego przedkłada umowę kupna, a pozwany odmawia wydania samochodu. Jacek B. zarzucił, że samochód stanowi jego własność i podniósł, że do przeniesienia prawa własności pojazdu doszło na podstawie ustnej umowy pomiędzy stronami zawartej w dniu 4 stycznia 2017 r.
Czy żądanie Miłosza W. zasługuje na uwzględnienie? Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd?
2. Wiesław J. prowadząc w dniu 30 marca 2016 r. samochód osobowy marki P. potrafił idącego prawidłowo Kazimierza Z, który przewrócił się na szosę i stracił przytomność. Mimo wypadku Wiesław J. nie zatrzymał się i kontynuował jazdę. Pozostawiony na szosie Kazimierz Z. został następnie przejechany przez inny samochód, którego kierowcy nie udało się ustalić. W wyniku przejechania Kazimierz Z. poniósł śmierć na miejscu. Pozwem wniesionym przeciwko Wiesławowi J. i Zakładowi Ubezpieczeń P. w dniu 12 listopada 2016 r. Joanna Z. żona zmarłego domagała się zasądzenia odszkodowania za znaczne pogorszenie się jej sytuacji życiowej wskutek śmierci męża oraz zwrotu kosztów pogrzebu. Współuczestnicy po stronie pozwanej podnieśli w odpowiedzi na pozew, że nie mogą odpowiadać za skutki śmierci Kazimierza Z., skoro nastąpiła ona na skutek przejechania go przez innego kierowcę.
Jak należy ocenić obronę współuczestników po stronie pozwanej? Omów problematykę odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji. Omów problematykę charakteru prawnego roszczeń osób najbliższych z tytułu śmierci poszkodowanego.
3. Ewa R. i Paweł L. złożyli przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w L. w dniu 12 września 2017 r. jednoczesne zgodne oświadczenia o zawarciu związku małżeńskiego. Po sporządzeniu aktu małżeństwa pojawiły się wątpliwości co do płci Pawła L. W tej sytuacji prokurator wystąpił z powództwem o ustalenie nieistnienia małżeństwa. Paweł L. wniósł o oddalenie powództwa, zarzucając sprzeczność przepisów prawa polskiego z regulacjami prawa unijnego, zakazującymi dyskryminacji z uwagi na płeć i orientację seksualną. Ewa R. poparła stanowisko męża.
Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 26

1. Witold M. żąda ustalenia, że nieruchomość położona w miejscowości D. wpisana do księgi wieczystej została nabyta z majątku wspólnego jego i małżonki Barbary M. oraz, że umowa darowizny tej nieruchomości na rzecz Cecylii L. zawarta 1 grudnia 2010 r. jest nieważna. Barbara M. zarzuciła, że nieruchomość tę nabyła z majątku odrębnego. W toku postępowania ustalono, że Witold i Barbara M. są małżeństwem od 1985 r. z tym, że wspólność ustawowa została pomiędzy małżonkami zniesiona wyrokiem z 30 października 2010 r. Jak ustalono w trakcie sprawy, wymienioną nieruchomość Barbara M. kupiła w 2009 r. na swoje nazwisko oświadczając, że kupuje ją z majątku odrębnego, a przesłuchana zeznała, że na transakcję przeznaczyła środki z prowadzonej przez siebie jednoosobowo działalności gospodarczej. Nieruchomość tę powołaną umową darowizny darowała następnie swej siostrze – Cecylii L.

Omów instytucję majątku wspólnego małżonków.

2. Postanowieniem z dnia 30 września 2018 r. sąd stwierdził nabycie spadku po Lidii F. na rzecz jej dzieci: Adama, Karola i Katarzyny. Spadek był obciążony długiem w kwocie 15000 zł, który spłacił w dniu 21 listopada 2018 r. syn spadkodawczyni Adam. W dniu 26 listopada 2018 r. Adam F., wytoczył powództwo skierowane przeciwko swemu rodzeństwu, w którym domaga się zasądzenia od nich solidarnie kwoty 10000 zł.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd? Omów zasady odpowiedzialności spadkobierców za długi spadkowe.

3. W dniu 4 września 2017 r. Piotr W. uznał swe ojcostwo wobec Jana P. - dziecka pozamałżeńskiego - przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w R. W dniu 1 listopada 2018 r. Piotr W. dowiedział się, że matka dziecka – Jolanta G. od 2015 r. pozostaje w związku małżeńskim, a powództwo o zaprzeczenie ojcostwa nie zostało wytoczone.

Czy uznanie ojcostwa zostało dokonane skutecznie?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 27

1. W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w G. w dniu 2 lipca 2017 r. powód Antoni D. twierdzi, że na podstawie umowy zawartej z pozwanym – Jerzym B. na gruncie stanowiącym własność pozwanego wspólnie z nim wybudował dom murowany, którego wartość przekracza 160000 zł. Powołaną umową pozwany zobowiązał się przenieść na powoda własność nieruchomości i części budynku. Pozwany nie chce zrealizować swego zobowiązania, mimo że powód w rzeczywistości zajmuje połowę budynku i korzysta z nieruchomości w zakresie koniecznym do korzystania z budynku.

Jakie roszczenie przysługuje powodowi w tej sprawie?

2. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, uczestnik postępowania Leopold K. zakwestionował ważność testamentu ustnego spadkodawcy podnosząc, że jeden z trzech świadków ostatniej woli spadkodawcy -- Fryderyk R. jest konkubentem osoby, dla której testator przewidział zapis w postaci samochodu marki L.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd w przypadku, gdy podniesiony zarzut okaże się zasadny?

3. Barbara B. która pozostawała w związku małżeńskim z Barnabą B., związała się z innym mężczyzną i z tej przyczyny zdecydowała się wystąpić z powództwem o rozwód. Barnaba B. nie wyraził zgody na rozwód i zarzucił, że rozkład pożycia, do którego istotnie doszło, zawiniony został wyłącznie przez Barbarę B. oraz, że orzeczeniu rozwodu sprzeciwia się dobro ich wspólnego trzyletniego syna Jana B. Barbara B. wniosła w związku z tym o rozwiązanie małżeństwa z jej winy i powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej nad synem pozwanemu, ten jednak swego stanowiska nie zmienił. W toku procesu o rozwód Barnaba B. zginął w wypadku drogowym, a postępowanie w sprawie zostało umorzone. Barbara B. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po Barnabie B. Zmarły nie pozostawił testamentu.

Omów przesłanki pozytywne i negatywne orzeczenia rozwodu oraz kwestię wyłączenia małżonka od dziedziczenia.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 28

1. Spółka S.A. w K. w umowie z Gminą K. zobowiązała się do wybudowania oczyszczalni ścieków w K. w 5 etapach, za które kolejno miała otrzymywać ustalone wynagrodzenie. Po realizacji 3 etapu Gmina odstąpiła od umowy z uwagi na znaczną nieterminowość realizacji inwestycji, płacąc tylko połowę wynagrodzenia za 3 etap. Protokolarnie ustalono stan zaawansowania robót i dalsze etapy prac - na podstawie odrębnej umowy - podjął inny wykonawca. Spółka jednakże domagała się przez sąd, na podstawie umowy, zapłaty całego należnego za 3 etap wynagrodzenia, twierdząc, że odstąpienie od umowy dotyczy tylko etapów jeszcze nie wykonanych (4 i 5). Gmina zaś zarzucała, że dotychczas zapłacone kwoty odpowiadają wartości robót, a odstąpienie dotyczy całej umowy, skoro jedno ze świadczeń wzajemnych jest niepodzielne.

Zajmij stanowisko co do charakteru świadczenia spółki w świetle zarzutów i konsekwencji tego dla rozstrzygnięcia sądu.

2. Monika W. pozwem skierowanym przeciwko Jackowi L. domaga się zasądzenia odszkodowania oraz zadośćuczynienia za następstwa obrażeń jakich doznała w wyniku wypadku spowodowanego przez pozwanego, który otwierając drzwi od samochodu uderzył ją, gdy omijała rowerem stojący na poboczu samochód pozwanego. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że w związku z awarią samochodu musiał zatrzymać się na poboczu, a sama powódka nie zachowując należytej ostrożności najechała na niego, gdy wysiadał z samochodu. Podniósł również, że w toku postępowania powódka nie udowodniła jego winy, co tym bardziej przesądza o zasadności jego żądania.

Wskaż jak kształtuje się odpowiedzialność za szkodę w tej sprawie. Oceń argumentację stron.

3. W związku z rażącym niedopełnieniem obowiązków rodzicielskich przez Annę i Grzegorza F., sąd ograniczył im władzę rodzicielską nad 7-miesięczną córką Aldoną F. przez umieszczenie małoletniej w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Do sądu zgłosili się rodzice matki dziecka deklarując wolę przysposobienia małoletniej Aldony F.

Czy w tej sytuacji sąd opiekuńczy powinien podjąć jakieś czynności? Omów pojęcie przysposobienia.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 29

1. Pisemną umową z dnia 10 lutego 1980 r. Jan A. nabył od Jacka B. jako właściciela hipotecznego nieruchomości zabudowaną budynkiem mieszkalnym za kwotę 40000 zł. Po objęciu jej w posiadanie wykonał roboty dachowe na budynku mieszkalnym kosztem 10000 zł i wybudował budynek gospodarczy kosztem 20000 zł. Jacek B. w maju 1995 r. wystąpił przeciwko Janowi A. o eksmisję. Jan A. wniósł o oddalenie powództwa i podniósł zarzut zasiedzenia, a nadto zgłosił prawo zatrzymania do czasu zwrotu przez Jacka B. na jego rzecz kwoty 90000 zł, na którą składają zwrot ceny po zwaloryzowaniu do kwoty 60000 zł, koszt budowy i remontu w kwocie 30000 zł. Biegły ustalił koszt budowy i remontu na kwotę 40000 zł i stwierdził, że remont był konieczny i celowy, bo dach przeciekał. Jacek B. nie kwestionował ani budowy budynku ani remontu zarzucił jednak, że remont budynku mieszkalnego nie był konieczny. Przedstawił do potrącenia kwotę 80000 zł tytułem wynagrodzenia za zajmowane mieszkanie przez pozwanego poczynając od objęcia go w posiadanie licząc po 500 zł miesięcznie.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd w tej sprawie?

2. Maria L. w pozwie skierowanym przeciwko Tadeuszowi M. domaga się orzeczenia wobec pozwanego zakazu przechodu i przejazdu przez swoją nieruchomość gruntową, wykazując jednocześnie, że pozwany w taki sposób korzysta z jej nieruchomości od 20 lat bez tytułu prawnego. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że w okresie jesienno-zimowym jedyna droga do jego nieruchomości staje się nieprzejezdna, co zmusza go do przejeżdżania i przechodzenia przez nieruchomość powódki. Ponadto pozwany twierdzi, że korzystając z nieruchomości powódki od 20 lat, w braku jej sprzeciwu, nabył prawo przejazdu i przechodu.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd w tej sprawie? Omów sposoby nabycia służebności.

3. Maria O. postanowiła sprzedać należącą do majątku wspólnego małżonków działkę budowlaną, aby uzyskane pieniądze przeznaczyć na zakup mieszkania dla pełnoletniego syna Mateusza O., który podjął pracę w innej miejscowości. Wiesław O. – mąż Marii O. nie zgadza się na sprzedaż działki podnosząc, że zgodnie z pierwotnymi ustaleniami, małżonkowie mieli podarować tę działkę synowi i przyszłej synowej. Na działce tej młoda para miała wybudować swój dom.

Czy Maria O. może w tej sprawie zwrócić się do sądu o udzielenie zgody na sprzedaż nieruchomości? Omów zasady zarządu majątkiem wspólnym małżonków.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 30

1. Olgierd H. dokonał, w przewidzianej prawem formie, na rzecz swego wnuka Łukasza P. darowizny obejmującej nieruchomość gruntową. Po 5 latach Olgierd H. złożył oświadczenie o odwołaniu darowizny w formie aktu notarialnego ze względu na to, że wnuk nie dbał o niego i wykazywał się rażącą niewdzięcznością. Następnie Olgierd H. postanowił złożyć wniosek o zmianę wpisu w księdze wieczystej i ponowne wpisanie go jako właściciela nieruchomości. Jednakże od daty zawarcia umowy darowizny minęło już 5 lat, a po 3 latach od jej dokonania Łukasz P. sprzedał nieruchomość osobie trzeciej.

Jakie roszczenia przysługują Olgierdowi H. w tej sprawie?

2. Gerwazy R. po uzyskaniu informacji, że jego żonaty syn Wincenty R. spodziewa się dziecka, w dniu 23 listopada 2016 r. oświadczył w obecności rodziny, że daruje swemu jeszcze nienarodzonemu wnukowi kwotę 100000 zł na potrzeby związane z jego wychowaniem. Dziecko urodziło się 4 maja 2017 r., lecz po 14 dniach zmarło.

Czy oświadczenie Gerwazego R. było skuteczne i czy kwota 100000 zł wejdzie do spadku po zmarłym dziecku? Omów instytucję darowizny połączonej z poleceniem.

3. Krystian M., pozostający we wspólności majątkowej małżeńskiej, prowadzi na własny rachunek działalność gospodarczą, obejmującą świadczenie usług transportowo-spedycyjnych. Mimo wyraźnego sprzeciwu żony Jolanty M., sprzedał dwa 5-letnie ciągniki siodłowe.

Czy umowa sprzedaży pojazdów jest ważna? Omów zasady zarządu majątkiem wspólnym małżeńskim.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 31

1. Franciszek Z. jako spadkobierca ustawowy po ojcu zmarłym 10 maja 2015 r. i jako zapisobierca, na rzecz którego spadkodawca uczynił w testamencie zapis, wystąpił na drogę sądową w dniu 21 stycznia 2016 r. przeciwko Markowi B. - spadkobiercy testamentowemu o wykonanie zapisu. Marek B. w toku sprawy podniósł, że Franciszek Z. jest niegodny dziedziczenia, bo za obrazę ojca został prawomocnie skazany i załączył wyrok skazujący.

Jakiej treści orzeczenie wyda sąd? Omów przyczyny niegodności oraz skutki uznania za niegodnego.

2. Olaf S. w pozwie wniesionym przeciwko Januszowi N. domaga się zasądzenia odszkodowania za uszkodzenie jego samochodu w kolizji drogowej. Do powstania szkody doszło, gdy powód zatrzymał na parkingu pod swoim blokiem pojazd, wyłączył silnik i wysiadał by z bagażnika wyciągnąć swój bagaż, a pozwany najechał na tył jego samochodu. Parking znajduje się na osiedlu w strefie zamieszkania.

Jakiej treści orzeczenie wyda sąd? Omów zasady odpowiedzialności za szkody wywołane ruchem pojazdu mechanicznego.

3. Dyrekcja szpitala specjalistycznego w T. powiadomiła sąd rodzinny w L., że 4-letnia Lidia O. jest ciężko chora i według opinii konsylium lekarskiego życie może jej uratować tylko natychmiastowa operacja serca. Na operację nie zgadzają się rodzice dziecka.

Czy można przeprowadzić operację dziecka wbrew woli jego rodziców?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 32

1. Joanna B. miała ustanowione na swoją rzecz ograniczone prawo rzeczowe na nieruchomości stanowiącej własność Oktawiana N., w postaci użytkowania części działki, na której posadowiony był garaż. Przez okres 14 lat Joanna B. przebywała za granicą. Po powrocie do Polski wstawiła ponownie swój samochód do garażu, co stało się przyczyną wytoczenia przez Oktawiana N. przeciwko niej powództwa opartego na podstawie art. 222 § 1 k.p.c.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd w tej sprawie?

2. Marta L. w dniu 10 maja 2016 r. sporządziła testament następującej treści: „Ja, Marta L. na wypadek mojej śmierci ustanawiam spadkobiercami mojego całego majątku syna Jana w 2/3 częściach i córkę Irenę w 1/3”. Po podpisie dodała treść: „Mojemu wnukowi Piotrusiowi zapisuję samochód marki Opel”. Piotr K. po stwierdzeniu nabycia spadku na podstawie tego testamentu wystąpił przeciwko obu spadkobiercom o wydanie samochodu.

Jakie orzeczenie wyda sąd? Od czego zależy ważność i skuteczność testamentu.

3. Oktawia T. postanowiła wypłacić środki finansowe zdeponowane na rachunku bankowym stanowiące własność jej 16-letniego syna Jakuba T., by uzyskane pieniądze przeznaczyć na leczenie młodszego 10-letniego syna Sebastiana. Piotr T. sprzeciwił się planom żony i podniósł, że starszy syn za dwa lata, po zdaniu matury, zamierza podjąć studia za granicą i środki te, uzyskane z dochodów z wynajmu lokali użytkowych będących własnością syna Jakuba., powinny zostać przeznaczone wyłącznie na ten cel.

Czy Oktawia T. może w tej sprawie zwrócić się do sądu o wydanie rozstrzygnięcia umożliwiającego rozporządzenie środkami syna Jakuba? Omów zasady zarządu majątkiem małoletniego dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 33

1. Arkadiusz F. w dniu 10 lutego 2015 r. zawarł z Bolesławem W. umowę przelewu wierzytelności wobec Cezarego P. w kwocie 30000 zł i przesłał mu kopię tej umowy. Następnie Arkadiusz F. w dniu 8 marca 2015 r. wystawił Cezaremu P. fakturę na wymagalną kwotę 30000 zł bez informacji, że należność ma być uiszczona na konto Bolesława W. Cezary P. w dniu 30 kwietnia 2015 r. uregulował należność w kwocie 20000 zł na rzecz Bolesława W. i potrącił kwotę 10000 zł z tytułu pożyczki udzielonej Arkadiuszowi F. w dniu 11 marca 2015 r. Bolesław W. wystąpił z pozwem przeciwko Cezaremu P. o zapłatę 10000 zł twierdząc, że potrącenie nie jest skuteczne.

Omów istotę i przedmiot przelewu. Od czego zależy ważność i skuteczność przelewu.

2. Robert B. wytoczył powództwo posesoryjne przeciwko Ryszardowi J. i Bogusławowi K. podnosząc, że wykopali oni bezprawnie głęboki rów, częściowo wchodzący w granice jego nieruchomości. Współuczestnicy procesowi występujący w sprawie jako strona pozwana, wnieśli o oddalenie powództwa wskazując, że zostali wynajęci do wykopania rowu przez Mirosława K., właściciela nieruchomości przylegającej do działki Roberta B. i działali według jego wskazówek, nie znając przebiegu granicy działek.

Jakie rozstrzygnięcie powinien wydać sąd w tej sprawie? Zaprezentuj modele ochrony posiadania.

3. 14-letnia Amelia L. podjęła nieudaną próbę samobójczą połykając wszystkie dostępne w domu leki nasenne. W trakcie pobytu szpitalnego, mimo sprzeciwu jej i rodziców, została poddana badaniu psychiatrycznemu. Lekarz psychiatra po zbadaniu dziecka zalecił objęcie Amelii L. leczeniem w szpitalu psychiatrycznym, ze względu na jej stan mogący zagrażać bezpośrednio własnemu życiu. Rodzice dziecka nie wyrazili zgody na podjęcie leczenia córki.

Czy przeprowadzenie badania dziecka w tej sytuacji było dopuszczalne? Czy możliwe jest skierowanie Amelii L. na przymusowe leczenie psychiatryczne?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 34

1. Jan D. oświadczył ostatnią wolę ustnie przy jednoczesnej obecności 3 świadków. Powołał do dziedziczenia wyłącznie syna Antoniego D., który podczas tej czynności spisywał treść testamentu ustnego. Po 3 dniach od daty sporządzenia testamentu Jan D. zmarł. Antoni D. po śmierci ojca wystąpił o stwierdzenie nabycia spadku. Jego siostra Danuta M. zarzuciła nieważność testamentu i wniosła o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie dziedziczenia ustawowego.

Jakiej treści orzeczenie wyda sąd? Proszę omówić wady oświadczenia woli przy testamencie. Omówić cechy charakterystyczne testamentów szczególnych.

2. Bracia Fryderyk i Oswald N. są współwłaścicielami po połowie nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym. Fryderyk D. w 2015 r. wyjechał do Francji. W domu pozostał jego brat, który jednak również w 2016 r. wyprowadził się do swojej żony. Przed opuszczeniem rodzinnej miejscowości oddał on w używanie budynek mieszkalny Tytusowi K., zawierając z nim umowę najmu. Rok później do kraju wrócił nagle Fryderyk D. i chciał wraz z założoną rodziną zamieszkać w swoim domu. Tytus K. odmówił udostępnienia nieruchomości, okazując umowę najmu. Fryderyk D. wystąpił więc z pozwem przeciwko Tytusowi K. o wydanie nieruchomości. Wskazał, że o umowie najmu nic nie wiedział i nie jest ona dla niego wiążąca.

Czy roszczenie powoda jest zasadne? Czy powołanie się pozwanego na umowę najmu będzie skuteczne? Jakiej treści orzeczenie wyda sąd?

3. W dniu 3 września 2016 r. Hanna K. i Piotr W. pozostający przez 5 lat w związku konkubenckim postanowili zawrzeć związek małżeński. Ze względu na stan zdrowia nupturienta zawarli wyłącznie małżeństwo wyznaniowe, którego udzielił im w miejscu ich zamieszkania i w obecności dwóch świadków, duchowny katolicki. Fakt zawarcia małżeństwa odnotowano w księdze parafialnej za nr 235/2016. W dniu 6 marca 2017 r. Piotr W. zmarł. W dniu 23 sierpnia 2018 r. Hanna K. wystąpiła o stwierdzenie nabycia przez nią spadku po mężu. Sąd odmówił stwierdzenia nabycia spadku przez Hannę K.

Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu. Czy Hannie K. przysługuje w tej sytuacji powództwo o ustalenie istnienia małżeństwa?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 35

1. Spadkodawca zaciągnął kredyt na inwestycje w gospodarstwie rolnym. W czasie otwarcia spadku dług wynosił 6000 zł. Spadkobiercy: żona i dwoje małoletnich dzieci dziedziczą również gospodarstwo rolne. Nie składali oświadczenia w przedmiocie przyjęcia spadku.

Jak kształtuje się odpowiedzialność tych spadkobierców za wymieniony dług do chwili przyjęcia spadku, od chwili przyjęcia spadku do jego działu oraz po dokonaniu działu spadku?

2. Małżonkowie Irena i Krzysztof W. mieszkają w trzypokojowym lokalu mieszkalnym stanowiącym składnik majątku odrębnego Ireny W. Pewnego dnia, po kłótni małżonków, Irena W. pod nieobecność męża wymieniła wkładki w zamkach drzwi wejściowych i wyjechała do swoich rodziców. Policja odmówiła Krzysztofowi W. udzielenia pomocy polegającej na siłowym wejściu do mieszkania.

Czy Krzysztofowi W. przysługuje w wymienionej sytuacji ochrona posesoryjna?

3. W dniu 12 października 2015 r. Jadwiga P. i Rafał R. zawarli przed duchownym kościoła katolickiego parafii w D., związek małżeński, oświadczając w obecności dwóch świadków wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu. Fakt zawarcia małżeństwa stwierdzono aktem małżeństwa sporządzonym przez kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w D. Podczas uroczystości weselnej Rafał R. dowiedział się, Jadwiga P. jest transwestytą. O tym fakcie wcześniej nie wiedział. W dniu 4 listopada 2015 r. Rafał R. wystąpił z powództwem o ustalenie nieistnienia jego małżeństwa z Wandą.

Czy powództwo Rafała R. o ustalenie nieistnienia małżeństwa jest zasadne? Wymień przeszkody do zawarcia związku małżeńskiego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 36

1. Na nieruchomości gruntowej Radosława M. znajduje się stacja transformatorowa średniego napięcia. Nad tą samą nieruchomością przebiegają dwie napowietrzne linie energetyczne. Ingerują one w przestrzeń nad nieruchomością na długości 10 m i 13 m. Urządzenia i linia zostały wybudowane w 1963 r. na potrzeby ówczesnego PGR. W chwili ich wybudowania stały się częścią składową przedsiębiorstwa energetycznego. Obecnie ich właścicielem jest spółka E. Po zlikwidowaniu PGR właściwa agencja zbyła w 1993 r. skutecznie własność gruntu na rzecz Radosława M. Spółka E. wniosła w 2012 r. do właściwego sądu wnioski o stwierdzenie zasiedzenia służebności.

Dokonaj analizy stanu faktycznego sprawy. Omów sposoby ustanowienia służebności przesyłu.

2. Barbara T. wniosła pozew przeciwko właścicielowi parku wodnego w M. – Jerzemu L. o zwrot należności za niewykorzystane przez nią i członków jej rodziny jednorazowe karnety wstępu z dnia 25 lipca 2019 r. podnosząc, że część urządzeń znajdujących się w części basenowej była w owym dniu nieczynna ze względu na trwającą ich konserwację. Pozwany Jerzy L. zarzucił, że w regulaminie obiektu, przedstawianym klientom do wglądu przy kasie, o którym jest też wzmianka na karnecie, widnieje informacja o braku uprawnienia do żądania zwrotu pieniędzy za zakupiony i niewykorzystany karnet, bez względu na okoliczności. Barbara T. w odpowiedzi podniosła, że regulamin nie został jej doręczony, przez co treść jego postanowień nie mogła ją wiązać.

Dokonaj oceny stanowisk obu stron procesowych. Czy roszczenie powódki zasługuje na uwzględnienie?

3. Marlena i Damian F. byli małżeństwem od 1974 r. W 1996 r. Marlena F. wystąpiła z powództwem o rozwód. Sąd rozpoznający powództwo udzielił rozwodu z orzeczeniem winy męża. Damian F. wniósł apelację od wyroku, którą sąd apelacyjny uwzględnił. W toku procesu rozwodowego Damian F. wyprowadził się ze wspólnego mieszkania. W 2006 r. zawarł związek małżeński z Izabelą W. Następnie w 2008 r. zmarł. Marlena F. chcąc odziedziczyć mieszkanie, w którym nadal mieszka, wystąpiła o unieważnienie małżeństwa Damiana F. i Izabeli W. Pełnomocnik Izabeli W. w toczącym się postępowaniu sądowym podnosi, że nie można unieważnić małżeństwa, które ustało.

Oceń zasadność roszczenia Marleny F. Omów podstawy unieważnienia małżeństwa.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 37

1. Mirosław A. sprzedał Przemysławowi B. w dniu 12 maja 2000 r. samochód marki F. rok prod. 1997 za 30000 zł. Po upływie miesiąca Przemysław B. stwierdził, że nr silnika jest nieoryginalny. O tym fakcie zawiadomił Mirosława A. Powołany następnie przez Przemysława B. rzeczoznawca w ramach zleconych mu oględzin samochodu ustalił ponadto, że pojazd ten posiada również niefabryczny nr podwozia. Na podstawie dokonanych ustaleń Przemysław B. złożył doniesienie do prokuratury, która w trakcie postępowania przygotowawczego ustaliła, że Mirosław A. kupił ten samochód od Ireneusza C. w kwietniu 2000 r. na giełdzie. Wówczas w dowodzie rejestracyjnym, nie był wpisany nr silnika, a został on ustalony przy rejestracji pojazdu w urzędzie gminy F. dnia 30 kwietnia 2000 r. Ponadto prokuratura ustaliła, że samochód został skradziony obywatelowi Niemiec Wolfgangowi T. W tej sytuacji Przemysław B. we wrześniu 2000 r. złożył Mirosławowi A. oświadczenie o odstąpieniu od umowy i zażądał zwrotu 30000 zł, a gdy ten nie zwrócił żądanej kwoty, wystąpił z pozwem. Sąd Okręgowy w B. uwzględnił powództwo przyjmując że pozwany nabywając samochód od Ireneusza C. był w złej wierze. Powinien bowiem być się liczyć z tym, że pojazd jest kradziony. Mirosław A., zdaniem Sądu, nie był uprawniony do rozporządzania pojazdem, a więc przedmiot umowy był dotknięty wadą prawną i Przemysław B. skutecznie odstąpił od umowy sprzedaży samochodu.

Oceń prawidłowość wydanego wyroku. Omów dopuszczalność odstąpienia od umowy cywilnej.

2. Małżonkowie S. bezpośrednio po podpisaniu aktu notarialnego obejmującego zawartą z gminą L. umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży, na mocy której to umowy kupili lokal mieszkalny wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu, zwrócili się do notariusza o sporządzenie w tym samym dniu umowy darowizny, mocą której powyższy lokal wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu darowali swojej córce Magdalenie.

Czy taka czynność notarialna we wskazanej dacie jest dopuszczalna?

3. Po pięciu miesiącach od wyjazdu na kontrakt do podlondyńskiej kliniki Henryk G., anestezjolog zamieszkał wraz z koleżanką z pracy – pielęgniarką Ewą K.. Jego żona Alina G. pozostała wraz z 16-letnią córką małżonków w Polsce. Po upływie sześciu miesięcy Alina G. wystąpiła z powództwem w oparciu o art. 27 k.r.o. o zasądzenie od Henryka G. sumy 4500 zł, jako kosztów na utrzymanie rodziny. Henryk G. nie uznał jej roszczenia i podnosi, że dochody Aliny G. pozwalają jej na samodzielne utrzymanie rodziny (Alina G. jest wziętym chirurgiem plastycznym), a on musi ponosić koszty utrzymania swoje i nowej partnerki oraz wspólnego dziecka.

Czy roszczenie Aliny G. jest zasadne? Omów obowiązki zaspokajania potrzeb rodziny w trakcie trwania związku małżeńskiego.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 38

1. Powód Andrzej H. wystąpił przeciwko Lucjanowi B. z pozwem o zapłatę kwoty 5000 zł tytułem wynagrodzenia z umowy o dzieło. Sąd uwzględnił powództwo, jednakże egzekucja na podstawie tytułu wykonawczego okazała się bezskuteczna. W tej sytuacji powód wystąpił ponownie z pozwem o zapłatę tej kwoty, z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa przez zakaz zbywania nieruchomości żony pozwanego
Jakiej treści rozstrzygnięcie powinien wydać sąd?

2. Walenty T. wniósł pozew przeciwko Robertowi K. domagając się zasądzenia kwoty 35000 zł tytułem ceny za sprzedaż pozwanemu piasku z prowadzonej przez niego kopalni odkrywkowej. Podnosi, iż jakkolwiek w umowie nie wskazano ceny, to jednak, stosownie do obowiązujących przepisów, nie było to niezbędne, gdyż kupujący powinien mu zapłacić cenę rynkową po jakiej sprzedawano piasek w chwili jego odbioru z kopalni przez nabywcę. Pozwany zarzucił, że umowa sprzedaży, która nie określała ceny, jest nieważna, gdyż cena jest przedmiotowo istotnym elementem umowy sprzedaży. Wobec powyższego nie jest obowiązany do zapłaty ceny. Wartość piasku jest bezsporna.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów elementy treści umowy sprzedaży.

3. Wyrokiem sądu Eryk S. został zobowiązany do zapłaty na rzecz swojej córki 4-letniej Ewy S. alimentów w kwocie po 650 zł miesięcznie. Eryk S. alimentów nie płaci, nie jest nigdzie zatrudniony, nie posiada żadnego majątku, a jego obecne miejsce pobytu nie jest znane. Matka małoletniej Danuta S. w jej imieniu wystąpiła o zasądzenie alimentów w wysokości 650 zł solidarnie od rodziców Eryka S. – Janiny i Edwarda S. Współuczestnicy jako strona pozwana wnieśli o oddalenie powództwa zarzucając, że niedopuszczalne jest dochodzenie tego samego roszczenia, w przypadku gdy alimenty zostały już zasądzone od ich syna. Poza tym zarzucili, że powódka może podjąć pracę, przez co zaspokoi potrzeby własne oraz dziecka. Wskazali również, że do czasu wyegzekwowania ustalonych dla nich kontaktów z wnuczką, żądanie zasądzenia alimentów pozostaje sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W odpowiedzi Danuta S. podniosła, że stan zdrowia dziecka i jego wiek wymaga jej stałej opieki, przez co spełnia ona swój obowiązek alimentacyjny w całości. Stwierdziła także, że sami dziadkowie nie chcą kontaktować się z wnuczką, mimo wielu podejmowanych przez nią prób takich spotkań.

Oceń stanowiska stron. Czy powództwo Danuty S. zasługuje na uwzględnienie?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 39

1. Jakub I., jako samoistny posiadacz, dokonał nakładów koniecznych związanych z konserwacją zajmowanego lokalu, stanowiącego własność Grzegorza W. Po dwóch latach od wydania nieruchomości właścicielowi, Jakub I. wystąpił przeciwko niemu z pozwem o zapłatę kwoty 45000 zł, stanowiącej równowartość tych nakładów. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia. W odpowiedzi powód zakwestionował ten zarzut, a nadto, z ostrożności procesowej, powołał się na przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Czy powództwo Jakuba I. zasługuje na uwzględnienie? Omów pojęcie nakładów na rzecz i zasady ich zwrotu.

2. Po powrocie z rocznego kontraktu zagranicznego Jan M., będący wyłącznym właścicielem kilku wynajmowanych nieruchomości, stwierdził, że jego żona Renata M. podczas jego nieobecności pobierała w jego imieniu, nie mając do tego pełnomocnictwa, czynsz najmu, który przeznacziała na utrzymanie swoje i dwojga wspólnych małoletnich dzieci małżonków. Jan M. zażądał od najemców ponownej zapłaty czynszu za okres swojej nieobecności, wskazując, iż świadczyli oni do rąk osoby nieuprawnionej do odbioru świadczeń, a on z tych pieniędzy nie skorzystał.

Czy żądanie Jana M. jest zasadne? Scharakteryzuj umowę najmu.

3. Konrad S. znajduje się w trudnej sytuacji życiowej. Zarabia jako pracownik fizyczny 1650 zł miesięcznie. Ma na utrzymaniu żonę w ciąży zarejestrowaną w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku oraz dwoje małoletnich dzieci w wieku 4 i 7 lat. W tej sytuacji Konrad S. w imieniu swych dzieci wystąpił z powództwem o alimenty przeciwko swemu bratu Fryderykowi S., znajdującemu się w bardzo dobrej sytuacji finansowej dzięki głównej wygranej w totalizatorze sportowym. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Jakiej treści orzeczenie powinien wydać sąd? Omów kwestię obowiązku alimentacyjnego między rodzeństwem.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 40

1. Dziadkowie Sebastiana M. zobowiązali się wobec wnuka, że przekażą mu kwotę 40000 zł na zakup motocykla, jeżeli ten zakończy studia magisterskie na kierunku prawo z oceną końcową sumaryczną przynajmniej 4,8.

Czy jest to czynność prawna dokonana z zastrzeżeniem warunku czy z zastrzeżeniem terminu? Omów różnice między warunkiem a terminem.

2. Wierzytelność Romana T. wobec Tymona K. została zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki na prawie własności nieruchomości gruntowej Tymona K. Stosowny wniosek o wpis ograniczonego prawa rzeczowego do księgi wieczystej nieruchomości został złożony do właściwego sądu wieczystoksięgowego. Po uzyskaniu informacji, że dłużnik zamierza sprzedać obciążoną nieruchomość, wierzyciel wystąpił do sądu o wydanie Tymonowi K. zakazu tej sprzedaży do czasu spłaty wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Roman T. podnosi, że dłużnik zobowiązał się, iż nie będzie zbywał nieruchomości do czasu wygaśnięcia zabezpieczenia.

Oceń zasadność żądania powoda. Omów istotę i przedmiot hipoteki.

3. W dniu 14 czerwca 2016 r. Weronika O. wniosła powództwo przeciwko Janowi U. i małoletniej córce - Sabinie U. o unieważnienie jej uznania przez Jana U., dokonanego 24 lipca 2011 r. W uzasadnieniu pozwu podniosła, że Jan U. nie jest biologicznym ojcem Sabiny U., a uznał dziecko wskutek podstępu powódki, która przekonała go o jego ojcostwie. Ponadto podkreśliła, że gdy w maju 2016 r. Edwin A., biologiczny ojciec małoletniej, zaproponował powódce zawarcie związku małżeńskiego, zgodziła się bez wahania, mając na względzie także dobro swego dziecka. Jan U. wniósł o oddalenie powództwa, wskazując że związał się emocjonalnie z małoletnią Sabiną U. traktuje ją jak własne dziecko.

Czy Weronika O. ma możliwość doprowadzenia do prawnego ustalenia pochodzenia dziecka zgodnego z jego biologicznym pochodzeniem?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 41

1. W dniu 12 września 2016 r. Julian K. zawarł ze swą kuzynką Ewą B. umowę dożywocia, na mocy której przeniósł na rzecz Ewy B. własność nieruchomości gruntowej, zabudowanej budynkiem mieszkalnym (siedliska). Ewa B. przed upływem roku od daty zawarcia umowy dożywocia zbyła nieruchomość na rzecz osoby trzeciej. Julian K. na zbycie to nie wyraził zgody, podnosząc że nabywca nieruchomości jest dla niego obcą osobą co rodzi również obawy odnośnie prawidłowego wykonania umowy dożywocia w przyszłości. Julian K. w pozwie skierowanym przeciwko Ewie B. i nabywcy nieruchomości domaga się rozwiązania umowy dożywocia.
Jakiej treści orzeczenie w sprawie powinno zapaść? Czy dopuszczalne jest zbycie nieruchomości bez zgody dożywotnika? Omów skutki prawne zawarcia umowy dożywocia?
2. Małżonkowie Monika i Tomasz D. zamieszkali po ślubie wspólnie z rodzicami Moniki D. w miejscowości P. Zbudowali z własnych środków dom, obok starego domu rodziców. Rozpoczynając budowę, młodzi małżonkowie otrzymali ustne zapewnienie, że rodzice Moniki D. prześlą im w nieodległej przyszłości w drodze umowy darowizny całość nieruchomości, w tym tę jej część, na której zbudowali dom. Wobec skonfliktowania stron do przekazania nieruchomości nie doszło, a Monika i Tomasz D. wystąpili do sądu z pozwem o zobowiązanie pozwanych rodziców Moniki D. do przeniesienia na ich rzecz własności gruntu zajętego przez nich pod budynek mieszkalny, po geodezyjnym wydzieleniu stosownej powierzchni niezbędnej do korzystania z domu.
Jakiej treści orzeczenie powinno zostać wydane przez sąd? Omów pojęcie i przedstaw klasyfikację części składowych nieruchomości.
3. W sprawie z powództwa prokuratora o zaprzeczenie ojcostwa sąd z urzędu dopuścił dowód z badania DNA. Matka dziecka nie zgadza się na pobranie krwi dziecka.
Czy w wymienionej sytuacji sąd może oddalić powództwo? Czy sąd może z urzędu wszcząć postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej matki dziecka celem ustalenia, czy brak zgody matki na pobranie krwi od dziecka w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa jest sprzeczne z dobrem dziecka i czy może zobowiązać matkę do poddania dziecka badaniu i pobraniu krwi, niezbędnych do sporządzenia opinii? Omów pojęcie dobra dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 42

1. Dnia 3 lipca 2016 r. spółka P. prowadząca niestacjonarną sprzedaż detaliczną sprzętu gospodarstwa domowego dostarczyła do pani Ireny W. zakupiony tydzień wcześniej dla celów prywatnych, zestaw kuchenny agd obejmujący kuchenkę gazową, piekarnik, lodówkę oraz wyciąg kuchenny. Około 10 czerwca 2018 r. Irena W. stwierdziła, że w piekarniku odchodzi wewnętrzna warstwa ceramiczna. Naprawa okazała się niemożliwa. W tej sytuacji Irena W. zwróciła się dnia 6 sierpnia 2018 r. do sprzedawcy z żądaniem wymiany piekarnika, powołując się na przysługującą jej rękojmię. Spółka P. odrzuca żądanie wymiany jako spóźnione.

Czy Irena W. może domagać się od spółki P. wymiany piekarnika na nowy, wolny od wad?

2. Powód Zbigniew K. będący najemcą lokalu mieszkalnego w domu wielorodzinnym, powołując się na fakt, że jego 7-letni syn Antoni cierpi na astmę alergiczną, żąda zobowiązania pozwanej Krystyny P., właścicielki lokalu mieszkalnego usytuowanego na tym samym piętrze w tej samej klatce schodowej budynku, do niewypuszczenia kota hodowanego przez nią, w czasie przemieszczania się jego syna ciągiem komunikacyjnym klatką schodową z i do lokalu zajmowanego przez rodzinę K. W uzasadnieniu swego pozwu powód podnosi, że dotychczasowy kontakt dziecka ze wskazanym zwierzęciem nasilił objawy alergii, co doprowadziło do konieczności objęcia syna specjalistycznym leczeniem. Na dowód wystąpienia tej zależności powód załączył dokumentację medyczną dziecka.

Jakiej treści powinno zapaść rozstrzygnięcie sądu? Omów instytucję immisji.

3. Do kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w miejscowości J. zgłosili się: 17-letnia Aneta H. matka 9-miesięcznej Angeliki oraz 24-letni Marek D. Mężczyzna oświadczył, że chce uznać dziecko swojej życiowej partnerki.

Jakie czynności powinien podjąć kierownik urzędu stanu cywilnego? Scharakteryzuj warunki i skutki uznania dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 43

1. Artur J., Bernard W. i Cyprian L. byli wspólnikami spółki cywilnej, która zajmowała się hurtowym zakupem i sprzedażą sprzętu komputerowego. W listopadzie 2016 r. Artur J. wystąpił ze spółki. Wkrótce potem do spółki przystąpił Damian K. W maju 2017 r. do spółki z żądaniem zapłaty 20000 zł zwrócił się Zbigniew F. Poinformował on wspólników spółki, że w sierpniu 2016 r. Bernard W. nabył od niego kilkadziesiąt komputerów marki A. Zgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży zapłata ceny za towar miała nastąpić do 15 stycznia 2017 r. Do chwili wezwania do zapłaty spółka ceny za towar nie zapłaciła. Wspólnicy spółki cywilnej odrzucają żądania Zbigniewa F. i powołują się na to, że według umowy spółki każdy wspólnik samodzielnie może zaciągać ze skutkiem dla innych wspólników zobowiązania tylko do wysokości 10000 zł.

Czy w tej sytuacji Zbigniew F. może skutecznie domagać się od aktualnych wspólników spółki cywilnej zapłaty 20000 zł? Omów kwestię prowadzenia spraw spółki cywilnej i jej reprezentacji. Jak kształtuje się odpowiedzialność Damiana K. za zobowiązania powstałe przed jego przystąpieniem do spółki?

2. Powód Remigiusz F. dochodzi od Antoniego L. zapłaty kary umownej w kwocie 25000 zł za opóźnienie w wykonaniu prac remontowych i adaptacyjnych w lokalu użytkowym powoda, wynoszące sześć miesięcy. Pozwany przyznał, że do opóźnienia prac doszło, ale jednocześnie zarzucił, iż powód przyczynił się do niego w połowie. Remigiusz F. nie dostarczał bowiem na czas materiałów oraz zmieniał wielokrotnie decyzję co do ich wyboru, co wymuszało zmiany technologiczne przedłużające prace. Dodatkowo powód, wyjeżdżając za granicę, wstrzymał roboty na okres 1,5 miesiąca, co ostatecznie – zdaniem pozwanego – uzasadnia obniżenie kary umownej o stopień przyczynienia się powoda. Nadto powód nie poniósł żadnej szkody, zatem kara umowna jest rażąco wygórowana, gdyż prace zostały wykonane w całości, a należne wynagrodzenie wynosiło 84000 zł. Sąd ustalił, iż powód przyczynił się w 19 % do opóźnienia w oddaniu robót.

Oceń argumentację stron. Jakiej treści rozstrzygnięcie powinien wydać sąd?

3. W szpitalu rejonowym w Ch. doszło do przypadkowej zamiany urodzonych w tym samym dniu noworodków. W konsekwencji, po zgłoszeniu w urzędzie stanu cywilnego w Ch. faktu urodzenia dzieci, jako rodzice małoletniego syna Joanny i Rafała L. zostali wpisani małżonkowie Mirosława i Hipolit R., natomiast jako rodzice małoletniego syna Mirosławy i Hipolita R. zostali wpisani małżonkowie Joanna i Rafał L. Po upływie dwóch miesięcy, podczas rutynowego pobytu ambulatoryjnego w szpitalu na oddziale neonatologicznym i przeprowadzeniu badania grupy krwi, okazało się, że doszło do zamiany noworodków.

Oceń sytuację prawną dzieci. Jakie czynności mogą podjąć rodzice dzieci w celu uregulowania ich sytuacji prawnej?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 44

1. Ryszard R. postanowił darować młodej parze Patrycji i Wojciechowi N. z okazji ślubu obraz Romana Opalki o wartości 230000 zł. W dniu ślubu darczyńca wręczył obraz nowożeńcom w czasie wesela, będąc jeszcze trzeźwym i mając pełne rozeznanie tego, co czyni. Dwa dni po ślubie Ryszard R. doszedł jednak do wniosku, że był to stanowczo za drogi prezent i zażądał od małżonków N. jego zwrotu, powołując się na nieważność umowy darowizny z uwagi na niedochowanie formy notarialnej oświadczenia o darowiźnie.

Czy roszczenie darczyńcy jest zasadne? Scharakteryzuj instytucję bezpodstawnego wzbogacenia.

2. Sylwester O. i Zenobiusz L, w toku negocjacji, ustalili wszystkie istotne elementy umowy sprzedaży nieruchomości, jak również ustalili termin jej zawarcia. Jednakże do zawarcia tej umowy nie doszło, bowiem 3 dni przed ustalonym terminem, Sylwester O. - właściciel nieruchomości sprzedał ją innej osobie, za wyższą cenę. Niedoszły nabywca – Zenobiusz L. wniósł o ustalenie nieważności zawartej umowy oraz o zobowiązanie dotychczasowego właściciela do zawarcia z nim umowy z tym, że na ustalonych wcześniej w toku negocjacji warunkach, którymi pozwany winien być związany.

Jakiej treści rozstrzygnięcie powinien wydać sąd? Omów podstawowe tryby zawierania umów cywilnych.

3. W dniu 4 września 2018 r. Filip T. wytoczył powództwo o unieważnienie uznania dziecka. Wskazał, że uznał dziecko w dniu 5 czerwca 2017 r., gdyż matka dziecka zagroziła, że jeśli nie złoży tego oświadczenia, to poinformuje jego małżonkę, iż jest ojcem dziecka pozamałżeńskiego.

Czy roszczenie powoda jest zasadne? Omów warunki i skutki uznania dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 45

1. Spadkodawca pozostawił jako spadkobierców ustawowych żonę, syna i dwie córki. Następnie zmarła jedna z córek, bezdzietna panna. Po niej zmarł syn spadkodawcy, pozostawiając po sobie żonę i dwoje dzieci.

Kto i w jakich częściach dziedziczy z ustawy spadek po wyżej wymienionych zmarłych?

2. W dniu 23 sierpnia 2018 r. Albert W. udał się w odwiedziny do znanego mu małżeństwa Danuty i Igora N., przebywających w ośrodku wypoczynkowym S., będącym własnością Lesława P. Przy wjeździe do tego ośrodka Albert W. uiścił opłatę otrzymując od pracownika ośrodka pokwitowanie. Jak wynikało z cennika znajdującego się przy bramie wjazdowej była to opłata za wjazd samochodu osobowego. Zgodnie ze wskazaniem pracownika ośrodka Albert W. skierował się na teren niestrzeżonego parkingu znajdującego się na terenie ośrodka i tam pozostawił pojazd. Po kilku godzinach okazało się, że samochód został skradziony. Lesław P. poinformowany przez poszkodowanego o utracie auta wezwał na miejsce zdarzenia funkcjonariuszy Policji. Samochodu nie odnaleziono. Albert W. żąda od Lesława P. zapłaty odszkodowania w wysokości odpowiadającej wartości utraconego samochodu, tzn. 134000 zł. Lesław P. podnosi zarzut braku odpowiedzialności za utratę pojazdu, twierdząc jednocześnie, że on sam oraz jego pracownicy dochowali należytej staranności.

Oceń zasadność żądania Alberta W. wobec Lesława P. Jak kształtowałyby się odpowiedzialność Lesława P, gdyby Albert W. był gościem ośrodka wypoczynkowego, zaś kradzież pojazdu dokonał pracownik obiektu.

3. Maria i Tadeusz Z. byli małżeństwem ponad 10 lat. Mieli dwoje dzieci: 3-letniego syna oraz 6-letnią córkę. Tadeusz Z. jako wykwalifikowany pracownik fizyczny (hydraulik) od 7 lat wyjeżdżał zarobkowo za granicę, dość regularnie, na okresy ok. 4-6 tygodniowe kilkanaście razy w roku. Podczas jednego z powrotów do domu Tadeusz Z. uległ wypadkowi samochodowemu i został objęty hospitalizacją. Na podstawie wówczas przeprowadzonych badań medycznych okazało się, że jest bezpłodny. W tej sytuacji chciał ustalić, czy na pewno jest ojcem małoletnich dzieci. Jednakże żona odmówiła poddaniu się badaniu DNA. Wyraziła również sprzeciw odnośnie objęcia takim badaniem swoich dzieci.

Jakie możliwości ma Tadeusz Z. aby zweryfikować swoje domniemane ojcostwo? Oceń sytuację prawną małoletnich dzieci.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 46

1. W supermarkecie L., kupujący Adam P. zapłacił za dokonane zakupy w kasie banknotem 200 zł. Z badania przeprowadzonego dwoma testerami przez kasjera wynikało, że banknot jest fałszywy. Pracownicy sklepu, w tym także pracownik ochrony, głośno wyrażali swoje zdanie o nagannym zachowaniu klienta, co słyszały wyraźnie osoby stojące w kolejce do kasy. Dopiero po jakimś czasie Adam P. został zaprowadzony na zaplecze sklepu. Dokładne badanie przeprowadzone przez eksperta NBP wykazało, że banknot 200 zł był jednak prawdziwy. Adam P. domaga się od L. zapłaty zadośćuczynienia za poniżenie go i upokorzenie w oczach innych klientów w wysokości 10000 zł.

Czy roszczenie Adama P. zasługuje na uwzględnienie?

2. 13-letni Patryk J., nie mogąc osobiście kupić alkoholu w sklepie, wręczył swemu pełnoletniemu koledze Mariuszowi B. kwotę odpowiadającą cenie alkoholu oraz poprosił o jego zakup, co ta osoba uczyniła i następnie przekazała zakupiony alkohol małoletniemu. Dostrzegłszy całą sytuację, sprzedawca zażądał zwrotu alkoholu, czemu sprzeciwił się pełnoletni podnosząc, że przecież zapłacił za towar.

Oceń skutki prawne dokonanych czynności.

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 września 2018 r. zasądzone od Krzysztofa K. na rzecz Jacka T. kwotę 100000 zł. Krzysztof K. pozostaje w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej ze swą żoną – Hanną K.

Oceń sytuację prawną Jacka T. w zakresie możliwości egzekucji dochodzonej przez niego wierzytelności z majątku wspólnego małżonków Hanny i Krzysztofa K. Scharakteryzuj małżeńskie ustroje majątkowe.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 47

1. 17-letni Jan D. sprzedał swój rower 12-letniemu Jakubowi L. Rodzice Jana D. już następnego dnia zażądali zwrotu roweru, gdyż został on sprzedany bez ich zgody. Jakub L. odmówił wydania tej rzeczy. Już po uzyskaniu pełnoletniości przez Jana D., jego rodzice wytoczyli przeciwko Jakubowi L. powództwo o wydanie roweru.
Oceń zasadność dochodzonego roszczenia. Jakiej treści rozstrzygnięcie powinno zapaść? Omów relację pomiędzy ograniczeniem lub brakiem zdolności do czynności prawnych a ważnością dokonanych czynności.
2. Mariusz P., legitymujący się stwierdzeniem nabycia spadku po swojej matce, wystąpił przeciwko swemu przyrodniemu bratu Witoldowi T. z pozwem o zachowek. Wskazał, że pozwany nabył w całości, na podstawie testamentu, spadek po swoim ojcu, a mężu matki powoda. Ojciec Witolda T. zmarł. Matka Mariusza P. nie otrzymała należnego jej po mężu zachowku i zmarła przed wytoczeniem powództwa o zapłatę należnej z tego tytułu kwoty. Pozwany Witold T., wnosząc o oddalenie powództwa argumentował, iż matka powoda była niegodna dziedziczenia, bowiem porzuciła swojego męża, gdy ten ciężko zachorował.
Oceń argumenty obu stron. Omów instytucję zachowku.
3. Należność z tytułu niespłaconej pożyczki w kwocie 150000 zł zaciągniętej przez Pawła L. dnia 12 czerwca 2014 r. Michał D. zamierza egzekwować z majątku wspólnego małżonków L. oraz z ich majątków osobistych. Ewa L. nie zgadza się na to, podnosząc zarzut o nieważności umowy. Wskazuje bowiem, że gdy jej mąż Paweł L. zaciągał tę pożyczkę na podjęcie jednoosobowej działalności gospodarczej w ramach majątku wspólnego sprzeciwiała się temu.
Oceń dopuszczalność egzekucji wierzytelności z majątku wspólnego i majątków osobistych dłużnika oraz jego małżonki. Scharakteryzuj składniki, które wchodziły w skład majątku wspólnego i majątków osobistych małżonków.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 48

1. Ryszard K. wydziedziczył w testamencie swoją córkę Elżbietę K., wskazując tam równocześnie przyczynę wydziedziczenia, która - co udowodniono - nie była prawdziwa.

Czy Elżbieta K. w tej sytuacji dziedziczy po swoim ojcu?

2. Powódka Maria S. dochodzi od kuratora sądowego - Sylwii C. zadośćuczynienia w kwocie 20000 zł za naruszenie jej dóbr osobistych poprzez sporządzenie wywiadu na użytek toczącego się przeciwko powódce postępowania karnego, w którym Sylwia C. zawarła dane ją szkalujące. Kurator ujawniła bowiem konflikty Marii S. z osobami z najbliższej rodziny, fakt leczenia psychiatrycznego, oddanie dzieci przez powódkę do domu dziecka, trzy nieudane małżeństwa, konflikty w pracy. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, iż starała się rzetelnie sporządzić wywiad i zawarła w nim wszelkie pozyskane z różnych źródeł informacje.

Jakiej treści rozstrzygnięcie powinno zapaść w sprawie? Scharakteryzuj istotę dóbr osobistych i środki prawne służące ich ochronie.

3. Jan B. sprzedał samochód osobowy marki B., rocznik 2015, który stanowił składnik majątku wspólnego. Żona Jana B. – Dominika B. wniosła o ustalenie, że umowa jest nieważna, bowiem przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, ewentualnie o ustalenie, że umowa jest bezskuteczna ze względu na brak wyrażenia przez nią zgody na sprzedaż tego pojazdu. Dominika B. podniosła ponadto w treści pozwu, że zawsze sprzeciwiała się sprzedaży tego samochodu, a Jan B. nie uzyskał zezwolenia sądu na dokonanie tej czynności.

Jakiej treści rozstrzygnięcie powinno w tej sprawie zapaść? Jakie skutki wywołała sprzedaż samochodu w sferze prawnej Dominiki B. oraz nabywcy pojazdu?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 49

1. Strony zawarły pisemne porozumienie, na mocy którego Bogdan S. sprzeda Mariuszowi P. nieruchomość za ustaloną w tym porozumieniu cenę. W celu uniknięcia przewidzianego od takich transakcji obciążenia podatkowego i ujawnienia faktu przepływu środków finansowych umówiono się, że przeniesienie własności tej nieruchomości nastąpi nie w formie sprzedaży, lecz w formie darowizny. Taką też umowę zawarły przed notariuszem, choć faktycznie wolą stron wyrażoną w porozumieniu była umowa sprzedaży. Po sporządzeniu aktu notarialnego Mariusz P. odmówił zapłaty. W tej sytuacji Bogdan S. wniósł powództwo o zapłatę tej należności. **Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je. Omów problematykę czynności pozornych.**
2. Antoni B. był właścicielem domu, który przekazał swojemu synowi Szymonowi B. w zamian za dożywotnie utrzymanie. Po kilku latach Szymon B. sprzedał nieruchomość Rafałowi M. Po kilku latach wspólnego zamieszkiwania przez Antoniego B. i Rafała M. w jednym domu, stosunki między nimi pogorszyły się tak dalece, że Rafał M. dopuścił się przestępstwa wobec Antoniego B., za które został prawomocnie skazany. Antoni B. w tej sytuacji zażądał rozwiązania umowy dożywocia przez sąd. **Czy Antoni B. może domagać się rozwiązania umowy dożywocia? Scharakteryzuj umowę dożywocia.**
3. Przed zawarciem związku małżeńskiego Krzysztof i Beata F. sporządzili w formie aktu notarialnego intercyzę, mocą której wyłączyli w swoim małżeństwie wspólność majątkową. Dwa lata po ślubie małżonkowie kupili wspólnie samochód osobowy. **Do czyjego majątku należy nabyty pojazd? Scharakteryzuj małżeńskie umowy majątkowe.**

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 50

1. Waław K. miał syna i córkę. Sporządził bezpośrednio przed swoją śmiercią własnoręczny testament, na podstawie którego wyłączył córkę od dziedziczenia. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku wydziedziczona zakwestionowała ważność testamentu, podnosząc że przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują możliwości sporządzenia testamentu negatywnego.
Czy sporządzony przez Waława K. testament jest ważny? Jakie są konsekwencje takiego rozrządzenia?
2. Ilona A. zawarła z Mikołajem P. w zwykłej formie pisemnej przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości. W pozwie skierowanym przeciwko Mikołajowi P., Ilona A. domaga się nakazania pozwanemu przeniesienia na nią własności nieruchomości i wskazuje, iż pozwany, wbrew treści umowy, odmawia przeniesienia własności. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zarzucając nieważność umowy przedwstępnej z uwagi na brak formy aktu notarialnego. Ponadto oświadczył, że uchyla się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli.
Jakie roszczenia przysługują obu stronom? Jakiej treści rozstrzygnięcie powinno zapaść w sprawie?
3. Między małżonkami Ewą i Januszem F. od daty zawarcia związku małżeńskiego istniała rozdzielność majątkowa. Dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny po ślubie Janusz F. zawarł we własnym imieniu umowę najmu lokalu mieszkalnego. W tym lokalu oboje małżonkowie następnie zamieszkali.
Do czyjego majątku weszło prawo najmu do lokalu mieszkalnego? Omów zasady dotyczące zaspokajania potrzeb mieszkaniowych rodziny.